

KALENDARIUM

Mellyet irt RMKZ

CHRISTUS URUNK

Születése után 1250 a

M. DC. LXX.

Bissextilis Esztendőre, 1680

Az Nagy-Szombati ACADEMIABAN,

egy néminémű Astrologus; és mind Magyar, s' Erdély Országára alkalmaztatot.

Nagy Szöbarbá az Acad:bót:Reehlinger M:alrai

CHRISTUS URUNK SZÜLETESE UTAN.

M. DC. LXXX. Ezeredő számláltatik.

Világ teretése után. 5629	Az új Kalendariumnak kezdete után. 98
Víz-özön után. 3973	
Roma Városának éppülése után. 2429	Bissextilis, kit ugro Esztendőnek neveznek.
Az Ausztriai Háznak kezdete után. 407	Arany szám. 9
	Napnak circulusa. 9
	Hóld kulcsa. 29
LEOPOLD -nak Romai Császárságra vál: után 22	Romai adó szám. 3
Magyar Országi Királyságra választása után. 25	Vasárnapi betű. G.F.
Cseh - Országi Királyságra választása után. 24	A' Farsáng ez Esztendőben 9. hét és nap. (25. hét. Pünkösöd, és Advent közö)

TIZENKÉT ZODIAKUS JEGYEK.

 Kos.	 Rák.	 Mérték.	 Bak.
 Bika,	 Oroszlány.	 Scorpio.	 Víz-öntő.
 Kettős.	 Szüz.	 Lóvő.	 Hal.

Két **Eclipse** lesz a Napba, kit mi nem látuk-meg
Az első Bőjt más hav: 30. napj: dél előtt 11. ora után
A másik, Sz. Mihály hav: 22. napj: este 8. ora után

*Príbohy József úr
Rabosky János úr f. 300
Bonfarky János úr f. 300
Hvízalkosky m f 800
Oroszkosky János úr f. 300
Lőrinczky m f. 200
Auctio f. 800
Summa f. 3100*

AZ PLANETAK, ES EGBELI JEGYEK MAGYARAZATTA

♄ Saturnus.	☿. Pilulás purgatio
♃ Jupiter.	♄ Jó italos purgát.
♂ Mars.	✂ Jó haj nyírás.
☉ Nap.	♂ Jó barom, éppi- tésre való fa vá-
♀ Vénus.	☾ Hóld. (gás.
☿ Mercurius.	♂ özve jövés.
♄ Hóld újság.	♂ Ellenben állás.
☾ Első negyed.	☐ Négy-szegű fény
☉ Hóld tölte.	△ Hárm-as - szegű fény.
☾ Utolsó negyed.	✱ Hat-szegű fény.
✕ Eér vágás jó.	✱ Jó most veni.
✕ Eér vágás job.	
♄ Kópolyózés jó.	

Ez Kalendáriumban fel-tűt dolgoknak magyaráz:

1. Az Hóldnapnak számai.	D. e. dél előtt. D. u. dél után.
2. Az Szenteknek ün. epi.	H. hora, 7 elora. m. minuta.
3. Az Hóldnak forgása.	Ap. Apof. ol. P. Püspök.
4. Az Plánéták Aspectusi,	C. Confessor. M. Mártyr.
és Astrologiai jóvendől.	Sz. Szüz. öz. özvegy (Az)

JANUARIUS habet Dies XXXI.

1	Kis Karácsó.	 5	●	hím 48. d. u
2	Macári9 Ap.	 10	♂ ♂	Ha-
3	Genov. Szűz.	 1	□ 4	vas.
4	Titus Püsp.	 14	✠ ☿	♂ ♀ Al-
5	Simeon Styl.	 28	✠ ☿	batatlan.
6	Vizkereft.	 12	☿	Mértékletes.
✠ Vizk: ut. 1. Vasfűrés JESUS 12. Esztendő. Luc. 2-				
7	G. Lucian M.	 27	□ ♀	Hideg
8	Eberhárd Pü.	 11	♂ ♀	űdö.
9	Juliánus M.	 25	♂	hím 42. d. e
10	Agath. 80. Pá	 9	♂	Albatatlan
11	Hygin: 10. Pá	 23	✠ ☿	♂ ♀ sze-
12	Probus Püf.	 7	☿	les, és
13	Leontius Pü.	 21	☿	♂ ♀ havas
✠ Vizk: ut. 2. Vasfűrészűző Ióna Cana Galil. Joan. 2.				
14	G. Félix Pres.	 6	♂ ♀	zurzavar.
15	Reme: S. Pál.	 19	●	hím 28. d. u
16	Márc. 29 P.M	 2	♂ ♂	Szűnői

5. Jótam Tot Ponara Smid. 6.
Gamasz uam hód. és Hivirb.

6. Hattam koma Rakovskij gramh
6. Jádult Rakovskij gramh és Földköz
6. Jádult Rakovskij gramh és Földköz
6. Jádult Rakovskij gramh és Földköz
6. Jádult Rakovskij gramh és Földköz
6. Jádult Rakovskij gramh és Földköz

13. Jádult Rakovskij gramh és Földköz
13. Jádult Rakovskij gramh és Földköz
13. Jádult Rakovskij gramh és Földköz
13. Jádult Rakovskij gramh és Földköz
13. Jádult Rakovskij gramh és Földköz
13. Jádult Rakovskij gramh és Földköz

13 Jidultu Jeth agy rigi
 Goul is Tolnyé utal Buzab
 lulta Buzabun Jait ut
 19 Banb, uo, ut mia.
 20 Anotonu 20 majjai Buzab
 21 Eidi Hradistul, keth Ven.
 22 et id Buzab, mind ma.
 No ut Portis miut m. neth keth
 22 Hofty, radk, emu, keth
 23 Jidultu Jeth agy rigi
 24 Buzab Hradistul keth.
 24 Nagy Buzab, 25 merimb. keth.
 26 Tolnyé, keth, or, keth, keth, keth
 27 Buzab, keth, keth, keth, keth
 28 Jidultu Jeth agy rigi
 29 Buzab, keth, keth, keth, keth
 30 Jidultu Jeth agy rigi
 31 Jidultu Jeth agy rigi

B. Afzszony Havában XXXI. Nap.

17	Antal Apát.	15	kezd az
18	S. Péter Szék	28	✠ ✠ ✠
19	Canutus M.	10	✠ ✠ hideg;
20	Fáb. és Seb. M	20	✠ ✠ a' ✠

Viz: ut: 3. Vas: **Mikor le-jót volna JESUS.** Matt. 8

21	G. Agnes Sz.	4	✠ ✠ 4 mér-
22	Vince Márt.	16	tékletes leszen.
23	Alá. S. János.	29	✠ ✠ Ch. 1. m. 25. d. u
24	Timoth: Pü.	11	és már meg-
25	S. Pál fordul.	24	✠ ✠ szünik
26	Polyc. P. M.	6	✠ ✠ az hi-
27	Ar. száju S. Ján.	18	✠ ✠ deg; de

Viz: ut: 4. Vas: **Bé-mén JESUS az hajób** Matt. 18

28	G. Cirillus P.	1	✠ ✠ 4 ismét
29	Sale. S. Feréz	14	meg-öreghe.
30	Martina Szü.	27	✠ ✠ ✠ 4 dik
31	Nolasc: Péter	10	✠ ✠ h2. m. 27. d. u

Ujaglé: sz. 1. és 31. nap. Nagym: 8. or. Napnyu: 4. ora.

FEBRUARIUS habet Dies XXIX.

1	Ignác. P.M.		24		Az új-
2	Gyer. szét. B. Affz		8		Hóld havat
3	Balás Púsp.		22	 ♀	hoz.
 Vízke. után 5. Vas: Hasonló lór Mennyek. Matti 5					
4	GCor. Andr.		7	 h	őregbe-
5	Agata Szű.M		22	 ♀	dik az
6	Dorott. Sz. M		6	 4	hideg.
7	Theodor. M.		20	 h 8.m 39.d.e	
8	Honorát. Pú.		4	 h ♀	Havas
9	Apolló. Sz. M		18	 4 ♀	űdő le-
10	Scholást. Sz.		2	 ♀	szén.

†Vizk:ut: 6.Vaf: Hasonló az Mcnyeknek. Matt. 15

11	G. Desider. P.		16	<i>Aláb szál</i>
12	Eulália Sz. M		29	 4 az
13	Tránquill. M.		11	 <i>hideg.</i>
14	Bálint Márt.		24	 h3. m23. d. u
15	Fauft. és Jovi.		6	 * h <i>Mér</i>

7. Mayt trit Pragabul Camclaur 93.
 8. Raptul kincit Pass kivilat kincit
 9. is ep. k. l. t. mulatno Pagon. 2. k. l. t. ep. 3.
 10. Hlowul k. l. t. man Taboe novo Vreobul
 11. Indultym Jglocul. mont. 10. Folige
 12. Vreobul Per Vinovax. id. Pagon,
 13. mot ep. loral ot3 kitem Lactur
 14. Miklul. ep. loral.
 15. Indultom Per Vinovaxul kitem
 16. T. goob is k. l. t. kincit
 17. Michone kitem
 18. Pragabul kitem
 19. Subicentit k. l. t. 10. Folige

21. Meisheit ist be

20 Mont ab Hot Supplication
Cancellarius vna co Regis h. 20.
L. 20. p. 100. Contractus
Patrimonii p. 100.

A 1079 Die Midon
Canti Jhu³ 25 is Raychoz Indult
was is kap³ Zokha adot p³
hionci
Hoyi Sakolarona jurt Stola
Mitur Viki Shy³ rindibut
Berich³ adot i³ Kap³ f³ 279/
Huyi Pyaybi Volla Berizimn k
adot Fall 413. futh 90/30

16|Onesimus M. | 19| ∴ *tékletes nap.*

17 | Juliánus M. | I | h | Hideg.

HSeptuag. Vas: Hasonló Menyeknek Orsz. Matt. 20.

18 | **G.** Simeō P.M | 12 | ∴ □ ♀ *Alba-*

19 Mansvét9 M 29   à

20 | Eleutérius P. | 6 | | *tatlau*

21 Félix Půspök 18   *leszen*

22 úszô. S. Péter. 3 ch5.m20.d.1

23 Román9 M. ~~23~~ 30 Meg-öregbe

24 Miklos Boly. ~~27~~ 28 $\odot$ h d2

✠ Sexag. Vaf: Ki mēne a' mag-veřō, el-veřni. Luc. 8

25 | **G. mátyás ap** | | | | | az hideg

26 Victorin. M. 22   L

27	Nestorius M.		4																																																																																																																											
----	--------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--

28	Leander. Pu.		18		4	♂	meg
	Bomán. An			/	1		6.5 mi

29|Körmán. Ap. | 3| 8 8 |Zárk
Hisz nem léfzen. Nantámad. z. ora. Nap nyug. 5. or.

 (A4)

17

MARTIUS habet Dies XXXI.

1 Eudocia Sz. 17 ● h 2. m 19. d e

2 Simplex Páp 2 □ h Hideg

Quinq: Vaf: Imé fel-megyünk Jérusálében Luc. 18.

3 Chuneg. Sz. 17 ● idő leszen.

4 Kásmir Kirá. 1 ✕ 6 4 □ ♀

5 Adriánus M. 16 ✕ ● Zmzava-

6 Hávas Szerd. 1 ∴ △ h ♀ ros.

7 Aquin. Thá. 15 ☾ h 4. m 58. d. u

8 Juliánus M. 19 6 h Hideg

9 Francisca Sz. 22 ∴ △ ♂ esős

Quadrág: 1 Vaf: JESUS a Puszta b viretek Matt. 24.

10 Macárius P 12 ✕ ● ✕ 4 idők

11 Eulogius M. 9 4 □ Merték

12 Gergely Pá. 21 □ 4 ♀ letes.

13 Niceph. Kát. 3 ✕ h ● Hideg

14 Mechtildis. 15 ✕ ♂ ♂ idő.

15 Lúginus Kát. 27 ● h. 8. m. 1. d. e

16 Hiriber. Kát. 9 ✕ ∴ Esős idő,

6 Indulta Jk² szitaj hol Pé.
gabul Vissz Olida Michov
Kulta Búriss
9 Olida Zahradkara etchke
na Hompolkara.
10 Jybra vki. h. nyigota
12 Morindó Olida
Echikara nap Bússro
13 Berenb. 3 vki. h
14 Vj. h. 10 Dikro, etch.
Kor Pundichin
5 B. Znicm Dikro et
i. Zikara Hradistjara.
6 Dikre Dandlovna, etchka.
na. D. D. D. D. D.

16. *Enrico*
mielki *under* *Wasserd*

Ujságlészé 1. és 30. nap. Naptám: 6. or. Napnyug: 6. or.

APRILIS habet Dies **XXX.**

1	Hugo Püsp.	16	☐ h	Nedves,
2	pau. S. Ferécz	25	✝ ☉	és szomo-
3	Richárd. Püf.	10	☉ ☐ ♀	rán.
4	Isidorus Püf.	25		Nevelkedik
5	Vinc. Ferrár.	9	☿ ☐ ♂	a meleg
6	Sixtus 8. Pá.	22	☾ h.o.m	48.d.e

✝ Bőjt 5. Vas: **JESUST** meg-akarák kövezni. Joán. 8.

7	F. Epiphánus	5		Zurzavaros idő.
8	Diénes Püsp.	18	✝ ☉ ♂ ♀	Mer
9	Monica özv.	1	☿ ✝ ☉	tekletes
10	Macárius pü.	13	☿ ☿ ✝ ☉	tau.1
11	Leo 47. Páp.	25		szí napok. Kedves
12	Julius Pápa.	6	♂ ♂	meleg kezd
13	Hermegild.	18		szolgálat.

✝ Virág Vas: **Mikor JESUS** Jerusálemhez. Matt. 12.

14	FLidvina Sz.	0	☉ h.o.m	47.d.u
15	Anasztás. Sz.M	11	✝ ☉ ♂ ♀	Al-

1 Korda győte. Szíromistkard

*7 Tarnova it. Bistritskén jart
Lettam szíromistkard
8 Váradi János Luminaria főmestere volt
vagyis, hogy szíromistkard. 25. Bistritskén
11 Tarnova it. Bistritskén jart
10 Korda győte. Szíromistkard volt
Lettam szíromistkard
11 Bistritskén jart. Szíromistkard
1. győzelem. Szíromistkard
Korda János győte. Szíromistkard
Korda János győte. Szíromistkard
Korda János győte. Szíromistkard*

10. Kistig 3 Jahren jax
fam.

28	F. Vitális M.		4		h7.m.39d.e
29	Péter Márt.		34		Felleges, és
30	Cathar. Sen.		4		álbatatlá.

Ujdag térszen 28. nap. Nap tám: 5. ora. Nap nyug: 7. ora

MAJUS habet dies XXXI.

1	Phil. és Jakab		19	∴	Nedves
2	Athanásius.		3	♂ ♀	űdö.
3	Sz. Ker. talál.		17	∴	Mer
4	Monika Sz.		1	♂	tékletes.

Husf. ut: 2. Vas: **En vagyok a' jó Pástor.** Joan. 16.

5	F. Maximus P		14	♂	h2. m47. d. u
6	Sz. Já. olaj. főz		17	♀	Alhatat-
7	Sztaniszló P.		10	∴	lan.
8	Sz. Mih. meg jel		22	∴	Vidám űdö
9	Náz. Gerg. P.		4	♂	Zurza-
10	Gordján. M.		16	♂ ♀	varos, és
11	Mamertus P.		27	♂	szeles

Husf. ut: 3. Vas: **Egy kevelés, és már nem.** Jon. 16

12	F. Ner. Achil.		9	♂	űdö.
13	Servátius P.		21	♂	h4. m31. d. u
14	Bonifácius M		3	∴	Vidám,
15	Isidorus M.		14	∴	Tavaszi
16	Ubáldus M.		29	∴	felhős

1. Rudnai Szent István Voltam
 3. Káptalan János bíró
 4. Haza jött. Nagy Ádám
 Keresztélyesek és Ádám volt
 6. Káptalan jött
 8. Káptalan jött
 9. Káptalan jött
 14. Káptalan jött

18. Főgyany' Wamel o
 o Nagyat Delta Kalastromat
 19. Wifalub
 20. Porom feli indultam
 wifalub hnos Wamel hel.
 gunk Bain
 21. Főgyany' Wamel o
 22. Porom feli indultam
 23. Indultunk Poromból
 laltunk Buinot
 29. Hölöint
 30. Wifalub

Pünkösdi Havában XXXI. Nap.

17	Torpétus M.	8	♂ h	üdö.
18	Ericus. Kirá.	21	♂	Mértékletes.
Hus. ut: 4. Vas Ahoz megyek 2' ki cagem. Joán. 16.				
19	F. Ivo Cöfess.	4	□ ♂ □ ♀	Ned
20	Sen: Sz. Bern.	17	♂ ☉ a □	ves.
21	Hospitius C.	0	☾ h. i. m. 7. d. u	
22	Románus.	14	☼ ☽	Tiszta tavaßi
23	Desidérius P.	28	☼ ☽ ☼	nap.
24	Joanna özv.	13	□ h	Felykös
25	Orbán Pápa.	28		üdö leszen.

Hus. ut: 5. Vas Bizoy bizony mondó néktek. Joán. 16				
26	F. Nere9 Phil.	13	♂ ♂ ♂ ♀	szép
27	Ker. járó hetf	28	♂ ☼	tavaßi üdö
28	Germán9 P.	13	☼ h 3. m. 12. d. e	
29	Theodof. M.	27		Nap-feny leszen.
30	Aldoz. Csöt.	11	♂ ♂ h	ködös, és
31	Petronil. Sz.	26	☼ ☼ ☼	hómaly:

Ujság leszen 28. nap Na tám: 4. ora Nap nyug: 4. ora.

∞ ○ ∞ ○ ∞ ○ ∞ ○ ∞ ○ ∞ ○ ∞ ○ ∞

JUNIUS habet Dies **XXX.**

1 | Simon Conf. | 9 | *Mertékletes.*

Hufo: ut: 6. Vas: Mikor el-jóvénd a' vigasz. Ioan. 15

2 | F. Marcell. M | 24 | 4   *mar*

3 | Clotildis. | 5 | * *Nedves*

4 | Quirinus C. | 18 | h4.m.2 id u

5 | Bonifáci9 Pü. | 1 | *és*

6 | Norbert. Püf. | 13 | *esős üdök.*

7 | Robert. Püsp | 18 | *Tiszta nyá-*

8 | Medárd. Püf. | 6 | *ri*

Pünk: Vas: Ha ki engé szerez az én beszéd. Ioan. 14

9 | F. Pünkösöd. | 18 | *Napok.*

10 | Pünkösöd het. | 0 | *meg*

11 | Pün. Barn. ap | 13 | *változik.*

12 | Basilis M *Kát* | 27 | h7.m37.d.u

13 | Padv. Sz. Ant | 6 | *h.*

14 | Basili9 P *Kát* | 18 | *Nedves üdö.*

15 | Vida M *Kát.* | 0 | *Sűrös*

Pünk: ut: 1. Vas: Adatok nekem minden Matt. 28.

1. üfslubul mont. Rigi
usul hat Benedek

2. Liven

6. mont. Rigi Livenul hat
Benedek.

7. Galadnokr

9. Galadnokr hat Benedek

10. Rigi Rigi

11. Rigi Rigi

12. Rigi Rigi

13. Rigi Rigi

14. Rigi Rigi

15. Rigi Rigi

16. Rigi Rigi

17. Rigi Rigi

18. Rigi Rigi

20 *Phaen. parlati*
27 *Phaen. Gyrota* & *var. bin.*

Ujság, leszén 26 nap. Nap tám: 3. ora Nap nyug: 8. ora.

JULIUS habet Dies XXXL

1	Romulus.		13	 	Szél.
2	Sarl. B. Aszsz.		25	 	vész.
3	Heliodorus		8	 h7.m3 9.d.u	
4	Ud'alricus. P.		21	 Esős idő lesz en	
5	Athanás. Dia.		3	 	Fel-
6	Isaiás Proph.		15	 	derül.

Pünk: wt: 3. Vas. Közelgetnek vala JESUSK: Luc 15. Szol

7	Wilibáld P.	27	♂ ♀ Szal,
8	Chilián. Púf.	9	♂ ♂ vagy zápor
9	Cyryllus Púf.	21	♂ esős idő.
10	Hét Atyafi. M	3	♂ ♀ Nedves
11	Pius Páp. M.	15	♂ h8.m44.d.u
12	Guálbert Ab	28	♂ Ismét fel-tisz-
13	Anaclét. P.M	10	♂ tül, és meg-

Punk: ut: 4. Vaf Mikor e' Seregck JESUS-ra. Luc. 5.

14	Hericus C.	23	♣	melegszik.
15	Apost. ofzlas.	7	♣	4 öregbe-
16	Faustus Már.	21	♠	dik a meleg

1. Elouat ei f. hys. Hela. Morschulder.
m. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 84

[illegible]

17 J. Venichin mont

20 J. gyjotó 23 Varos.

22 J. hárjantam. 23. J. hárjantam.

24 J. hárjantam. 25. J. hárjantam.

26 J. hárjantam. 27. J. hárjantam.

28 J. hárjantam. 29. J. hárjantam.

30 J. hárjantam. 31. J. hárjantam.

32 J. hárjantam. 33. J. hárjantam.

34 J. hárjantam. 35. J. hárjantam.

36 J. hárjantam. 37. J. hárjantam.

38 J. hárjantam. 39. J. hárjantam.

40 J. hárjantam. 41. J. hárjantam.

42 J. hárjantam. 43. J. hárjantam.

44 J. hárjantam. 45. J. hárjantam.

46 J. hárjantam. 47. J. hárjantam.

48 J. hárjantam. 49. J. hárjantam.

50 J. hárjantam. 51. J. hárjantam.

Szent Jakab Havabá XXXI. Nap.

17	Aléxius Cóf.	5	D	azontúl alá b
18	Symph. Sz. M.	19	✠ □ h	szál.
19	Arfenius Ap.	3	C	h7. m37. d. e
20	Margit Sz. M.	16	* 4 ♀	Igen

✠ Pünk: ut: 5. Vasi: Ha fellyeb né bűvölködik. Matt. 5.

21	F. Praxéda Sz.	2	♂ 4	nagy sze.
22	Mária Magd.	27	♂ ♂ ○ a Ω	lek
23	Apollinár.	1		Nedves idő
24	Christina Bőj	15	♂ h	leszen.
25	Jakab Apost	29	● h. 8. m. 1. d. u	
26	Anna.	12	♂ ♀	Alhatatlā.
27	Pantaléon. M	15		De már meleg

✠ Pünk: ut: 6. Vasi: Midőn JESUS sal sok Szeg. Matt. 8

28	F. Názár. Cel.	9	□ 4	és szép
29	Mártha özv.	22	☞ ☞	tiszta nyá.
30	Abdó, és Sén.	3	□ ♂	ri napok
31	Ignác Conf.	15	□ h	lesznek.

Ujság leszén 25. nap. Nap tām: 5. ora. Nap nyug: 7. ora.

AUGUSTUS habet Dies XXXI.

1	Vas. Sz. Péter	♂ 28	☉ ☐ ♀ Mert
2	István Pá. M.	♂ 10	☉ h. o. m 34 d.
3	Sz. Istv. feltal.	♂ 23	☉ letes meleg
☙ Pünk: ut: 7 Vas: Ojjatok magatokat az ham Mart			
4	F. Domókos.	♂ 5	☙ ☐ ♂ 4 Ke
5	Hav. B. Aszsz	♂ 17	☉ ☐ ves nyá
6	Ur színe vált.	♂ 29	♂ ♂ üd
7	Cajetánus C.	♂ 11	♂ h Szeles
8	Cyriacus M.	♂ 24	☐ 4 ☐ és es
9	Romá. M. Bőj	♂ 7	☙ ♂ ♀ üd
10	Lőrincz M	♂ 20	☉ h 8. m 39 d.

☙ Pünk: ut: 8. Vas: Vaja egy gazdag Ember. Luc. 1			
11	F. Sufanna.	♂ 3	☙ ☉ ☐ Kelem
12	Klára Szűz.	♂ 17	☉ ☐ 4 te
13	Hyppolit. M.	♂ 1	☐ ♂ nyári nap
14	Euséb. M. Bőj	♂ 15	☐ 4 álhatat
15	Nagy B. Aszsz	♂ 0	☉ san meg-marad
16	Roch Conf.	♂ 14	☙ ☐ ♀ na

Kis-Aszszóy Havábá XXXI. Nap.

17	Bonifácus.	♂ 28	☉ h 4. m 24. d. e
☙ Pünk: ut: 9. Vas: Mikor JESUS Jerusálemb: Luc. 19.			
18	F. Ilona Aszsz	♂ 12	☉ de ismét
19	Julius Mart.	♂ 27	☉ ☐ ♂ 4 az
20	Sz. István. K.	♂ 11	☐ ☐ Levegő-ég
21	Bernárd Ab.	♂ 25	☉ ☐ h változ:
22	Timothe. M.	♂ 8	☉ Tízta nap-
23	Zach. Pü. Bőj	♂ 21	☙ ☉ à m feny.
24	Bertalan Apó	♂ 4	☉ h 6. m 54. d. e

☙ Pünk: ut: 10. Vas: Két ember mené-fel az. Luc. 18.			
25	F. Lajos Kir:	♂ 17	☉ Meg-válto-
26	Zephir. P. M	♂ 29	☙ ☉ ☐ zik
27	Rufus Púsp.	♂ 11	☐ ♂ Meleg, és
28	Agoston Pü.	♂ 23	☐ h nedves, kő-
29	Sz. Jan. fővét	♂ 5	☉ ☉ eső, nagy
30	Felix, és adau. M	♂ 17	☙ ☉ ☐ h ♂
31	Raimú. Noñ.	♂ 0	☙ ☉ menydörg-
☙ Ujság: léssen 10. nap. Nap tám: 5. ora. Nap nyug: 6. ora			
(B2)			

OCTOBER habet Dies XXXI.

1	Remigij Pü.	15	✠ □ ♀	Ködös
2	Leodegárd.	27	✠ ♂ h	üdü,
3	BorFeréczS. J	10	♂ ♂	vagy der.
4	Ferencz Cóf.	23	☼	Következik
5	Placidus Ab.	7	☼	mértékletes.
✠ Pünk: ut: 16. Vas: Meg-gyógyúl a' vizkor Luc. 14.				
6	F Bruno Cö.	21	☼ □ 4	őfzi
7	Márk Pápa.	5		napok lesznek.
8	Brigitta özv.	19	☼ h. 5. m. 5. d. ü	
9	Diénes Márt.	4		Tiszta, és
10	Gerson Már.	19	✠ □ ♂	fel-
11	Wismár.	4	☼	derült szép
12	Maximilián.	19	♂ 4	üdü.
✠ Pün: ut: 17. Vas: Mellyik a' nagy Parácsol Matt. 22				
13	F. Theophil9	4	☼ □ ♀	változ:
14	Calistus P.M	18	☾ h6. m45. d. u	
15	Therásia öz:	1	☼ ☉ h	első les
16	Gallus Apá.	15	♂ ♂	ismét meg-

A. Elgyötör és Város, ad nap Eöke
 Képe lovás kúrb 200. Rucánra
 evk. 20
 2. Rudnai Város elgyötök meg
 envidt. 300 Talibhi, 200
 chójik meg kinyitk iókt. Nimet
 Pucánul Rabolot elnyitk tiókt
 3. Nagy Talubó Arvabó 20. Vótik
 Sokululmót. 30. Kucókt. 20. Vótik
 ni Templomat. Vótik 20. 5
 4. Rudnai Város öskulbini Vótik
 20. gyötök meg sokululmót. 200. Tali
 vótik. Jók vótik. 20. 5
 5. Vótik. 20. 5
 6. Vótik. 20. 5
 7. Vótik. 20. 5
 8. Vótik. 20. 5
 9. Vótik. 20. 5
 10. Vótik. 20. 5
 11. Vótik. 20. 5
 12. Vótik. 20. 5
 13. Vótik. 20. 5
 14. Vótik. 20. 5
 15. Vótik. 20. 5
 16. Vótik. 20. 5

18. Dills, Ura w' Drages
Cisttarlojad siskunski Mihail
Kruusokst. Järnietekä ed.
Sotak. Hylina Gjorgi er.
20 Minniw. Kolo attal
gijot lann kermes, so kobo
lotak. Varmen, kikut for
tak janka pulat Tomplembas.
Vilho mutajit, Mirkovicki
Mirkovicki Mihail. Lasi Fal.
vii Edop Jitronit Mutajit Boik
Rudna Jamos kottai Yama
Luvint. Lij Kot elvortak
Zoptermani Stappazit Kruusokst
Utkinast. Sotak. Balant pulat
Kruusokst Kereamut so kottak Ym
Ullma Dubock Jakob Formimmo

[illegible]

17	Hero Púsp.		28		melegedik az
18	Lukács Evá.		11		 4 idő
19	Ptolomæus.		23		 Mértékfe.

20	F. Cáprási. M.		5	∴ tes őszí üdö.
21	Orsola Sz. M.		17	∴ □ h Nedves
22	Cordul. Sz. M		29	● h. i. m. o. d. u
23	Severin Púf.		11	● □ h ◉ am
24	Márk Conf.		23	Megént szépen
25	Chryfánt. M.		4	fel-tisztú
26	Eváristus Pá.		16	♂ 4 az üdö

27	F. Frum. P. B ^o	 28	 ∴ Végtere
28	Sim^o. Jud. ap	 10	♂ h nedvesedik
29	Narcissus P ^u	 22	☾ h2.ms2.d.u
30	Márcel Mart.	 5	☐ ♀ Mérték-
31	Farkas P. F^o.	 18	∴ ♀ letes üdö.

NOVEMBER habet Dies XXX

1	Mind-szent	☿	1	☿ ☿ ♂ ♂	Mér
2	Min: Hiv. Lel	☿	15	☿ △ ♀	tékletes

☿ Pünk: ut: 20. Vas: Egy Királyi Ember vala. Joan. 4.

3	F. Hubert Pü	☿	29	☿ ☿	üdö leszē.
4	Károly Bor.	☿	14	☿ ♂ ♀	De már
5	Imre Hercz.	☿	28	☿ ☿	efsős üdö.
6	Lénárt Conf	☿	13	☿ h2. m45. d. e	
7	Engelbert. P.	☿	28	☿ ♂	Merték-
8	Coronátus.	☿	13	☿ 4	letes üdö.
9	Tivadar. Pü.	☿	28	☿ ☿ △ ☿	Vál-

☿ Pünk: ut: 21. Vas: Hásonló Menyeknek. Matt. 18.

10	F. Tryphó. M	☿	13	☿ ☿	tozandó
11	Márton P.C.	☿	27	☿ ☿	nedves
12	Marton Pápa	☿	11	☿ 4	üdö leszen.
13	Stani. ló Kost	☿	24	☿ h5. m41. d. e	
14	Serápión M.	☿	7	☿ 4	Csendes
15	Lipold Her.	☿	20	☿ ☿ ☿	ősz

F. Bkhow fli mont Lelli, 13
mminev 6. Rabolt u. Járás
Kreuzokba elviti magával.
9 Koldos w. is vagy Brinera
Kutya Jerniek
10 Vissalub. 11. Bajnari jurt
on. m. 12. Vissalub.
12 Koldos kutya Palast J. w. w.
13 Bajnari m. 14. Utan
gyotok Bk. w. B. w.
15. F. Bk. w. Bk. w. Bk. w.
16 Vissalub. 17. Bk. w. w.
18. Bk. w. w.

21. *Forminusom* Volt John 184
Printed by the Department of
Hunting and the Government
23. *Harb's* month 184
30. *S. bestini* *Peop.* 184
on the mountain near the
river. 184. 184. 184. 184.
in the river. 184. 184. 184. 184.

Sz. András Havában XXX. Nap.

16 | Edmund. P. | 3 | 4 ♀ *napok.*

✠ Pünk: ut: 22. Vas: Feriszesok tanácsot. Matt. 22.

17	F. Tau: Gerg.		15	∴ kővetkezik
18	Pét. és Pál Té		27	□ homályos,
19	Ersébet özv.		8	∴ és kődös
20	Simplicius P.		20	△ harsas üdö.
21	B. Assz. béav.		2	● h7de à ↑
22	Cecilia Sz.M.		13	♂ ♀ Kedvet-
23	Kelemé P. M		25	● ♂ ♀ le üdö

Pünk: wt: 23. Vas: Szólván JESUS a' eregek. Matt. 9

24	F. Chryso. M.		7	☼ ♄	ősz i hideg
25	Katalin Szűz		19	♄ ☿ ♀	nyár
26	Conradus. P.		1	☼ ☿	leszen.
27	Facundus P.		14	☼ ♄	Ismét fel-de-
28	Ruffus Már.		27	♄	ról az őrő.
29	Saturnus Bőjt		10	☾	h8.m12.d.e
30	András Apo.		27	☐ ☿	Változik.

Ulsig leszén 21. nap. Nap tá: 7. ora. Na nyug: 4. ora.

DECEMBER habet Dies XXXI.

† Adv: 1. Vas: Jelek lesznek az Napban és. Luc. 21.

1	F. Elegius Pü.		7	* h	Szeles,
2	Bibiána Sz.M		22	□ h	és ferge-
3	Xav. Sz. Feréc.		7	♂ ☉ 4 ♀	te-
4	Borbála Szü.		22	* h	ges leszén
5	Crispina sz.M		7	♂ 4	az idő.
6	Miklós Püf.		21	☉	ho. m42. d. e
7	Ambrus Püf.		6	☿ * ♂	Fagy

† Adv: 2. Vas: Mikor halletta Vélva János. Matt. 11.

8	F. B. Assz. 10g.		20	♂ h	és der.
9	Leucád. Sz.M		5	* 4	Meg-csen-
10	Eulália Sz. M.		19		desedik az bi-
11	Damásc. 29. P.		3	☿ ☐ 4	deg.
12	Synésis Márt		16	☾	hio m56d. u
13	Lucza Sz. M.		29	☿ ☐ ☽	Alba-
14	Nicásius Püf.		11	☿ ♀ ☐ ☽	tath.

† Adv: 3. Vas: Kaldenek Jerusálemből a' Sid. Joán. 1

15	F. Váleri9 Pü.		24	☐ h	Erős bi-
16	Everhárd Pü.		6	☿ h ♀	deg.

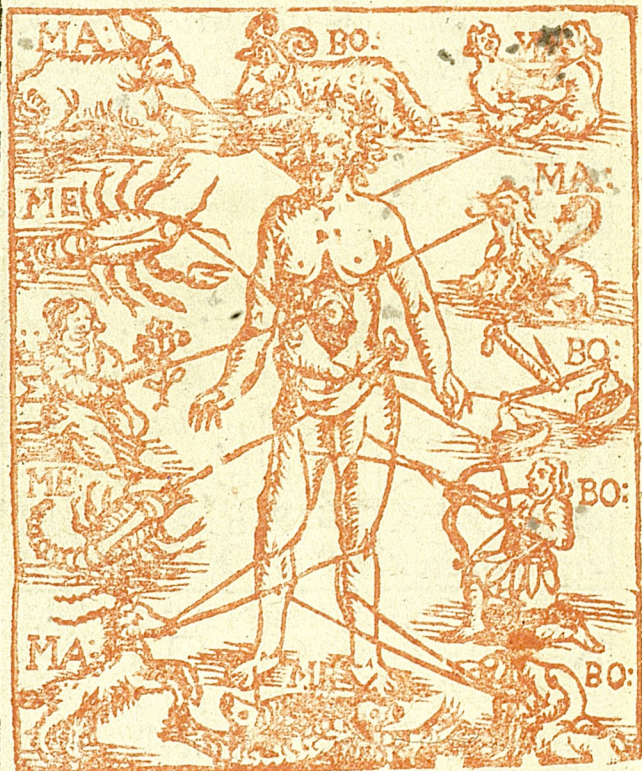
1. Jól győzték Beklabinja Ján.
 2. bi. és Nagy S. volt Vilek R.
 3. Lúcas, Edmúdi, Lubica Ján
 4. napj. Simó
 5. Először Fiofany ind. és kapta
 6. Vilekubá indult Lúcas R.
 7. vengye 30 Borani mikul vol.
 8. Vilekubá, Lúcas
 9. Vilek indult Római Sigh
 10. ind. Lúcas Pravey: 30.
 11. Jól ment Vilek 30. indult
 12. Borani Dama ind. Embert
 13. Jól ment Vilek 30. indult
 14. Lúcas indult
 15. Római indult
 16. Jól ment Vilek 30. indult

Mikor jó **Erer** vágatni, vagy **Kópólyóztetni**. Ez Figu-
rában fel-tő **Legyekből** könnyen meg-tudhatni.

NB: Az hó! ez két Bötü vagyon, **BO**: Jó, **MA**: nem Jó;
ME: Közép-rend. **Dedkul**, **Bonū**, **Malū**, **Mediocre**.

Ultima eidekt a B Varos
Petroczy János
2 Január Elmont
4 Indultam Belosa Kelta
Bridich
5 Szulon, 6. Zichon, 7. Nifeln
6. Nifeln Janos Wammal
9 Jofrenie 10. Varos Belosa
10 Nifeln Voltam Beling
Lorin B Wammal Jot Kestel

R Ó V I D
ASTROLOGIAI
V I S G A L A S :

A Z A Z,
M A G Y A R A Z A S A
A Z O K N A K,

Mellyek
Az Egnek, és a Csillagoknak
forgásibúl; az űdőnek, és a' Le-
vegő-égnek változásibúl; az Esztendő
négy Részeinek mivóltabúl, és ezekhez
tartozandókbúl jóvendóltetnek.

C H R I S T U S U R U N K

Születése után
M. DC. LXXX.

Bissextilis Esztendő.

M E L L Y E T

Egy németi. é. m. i. Astrologus Nemes Király

Nagy-Szombati ACADEMIABAN irt.

(H)(+)(H)

ELŐ RESZE.
AZ ECLIPSEKRŐL

ES
Az Esztendőnek négy Részeiről,
s' azoknak jövődő változásiról;

KIKET
Az Astrologusok természet-fszerint-való
okokból jövődőlketnek.

Z jövődő 1680. Esztendőben
az Napban két Eclipsis lesz, az
mellyek mind-azon-által ezekben
a' Tartományokban meg nem lát-
tatnak. Az első Bőjt-más Havá-
nak 30. napján, délben 11. óra után. Az más-
odik Szent-Mihály havának 22. napján, este
8. óra után.

A mi az Esztendőnek négy Részeit illeti. Ede haszontalan lesz; mert a' gyümölcsök, ter-
jelen való Esztendő Karácson havának 22. napján kezdődött, minem tartják. a' pedig a' Tavasz hideg, és szá-
raz lesz

dön

(H)(+)(H)

dön a' Nap az Bakban be-lépik, és az éjjel leg-
hosszabbá, az Napot pedig leg-rövidebbé teszi.
A' Tavasz pedig Bőjt-más havának 20. napján
kezdődik, midőn az Nap a' Kosban be-lépik, és
a' napot az éjjel egyenlővé teszi. Az Nyárnak
kezdeti Szent Iván havának 21. napján lesz, és
midőn az Rák a' napot leg-hosszabbá, az éjjel
pedig leg-rövidebbé teszi. Az Ősz pedig Szent
Mihály havának 22. napján kezdődik, midőn
az Nap a' Mértékben be-megy, és a' napot
az éjjel egyenlővé teszi.

AZ
ESZTENDŐ NEGY RESZEI-
NEK TULAJDONSÁGI FELŐL,
AZ ASTROLOGUSOKNAK
EZ AZ ITELETEK.

A' Tavaszha igen nedves, a' Gyümölcsöknek
rothadását, és kevés völtát jelenti: Ha igen
meleg, az fák igen hamar leveleznek, és virá-
goznak; a' tavaszi gyümölcsök igen hamar
meg-érnek, és a' Tavasz igen kedves, s' nyájas,
Ede haszontalan lesz; mert a' gyümölcsök, ter-
mészet-fszerint való szépségeket, és izeket meg

(†)(†)(†)
raz léfzen, meg-árt a' gyümölcsöknek, kik igen későn érnek-meg; a' **Tavasznak** ilyen állapot-tya a' bornak szűk voltát hozza, és hőlő töltén a' **Tavasznak** fottán közönségeffen dér szokot következni.

Az esős, és felettéb meleg **Nyár**, a' gyümölcsöt meg-rothasztja, fok-féle nyavalyát, és ke-nyérnek szűk-voltát szerzi. **Ha** szárazzab, a' ga-bonában nagy fogyatkozást téfzen, és fok nyá-lyakat hoz. **Ha** pedig az **Nyár** hűves léfzen, későn érnek az gyümölcsök; de igen egészséges. Esztendő következik.

Az nedves **Ősz** a' szőlőt meg-rothasztja, a' bort fel-zavarja Tavaszszal: az **Ősznek** utolsó része ha nedves jelenti a' gabonának fogyatkozását a' következő Esztendőben. **Ha** pedig meleg, betegségekkel tellyes léfzen. **Ha** hideg az őzi gyümölcsökben nagy kárt téfzen.

Az hideg, és száraz **Tél** egészséges, és dicsireteli. **Ha** felettéb hideg, el-rontja az narancsot, fügecitromot, barackot, szőlőveszfőt, olaj-fát. **Ha** pedig meleg, és nedves, el-vezti a' veteményeket, egészségtelen léfzen. Mert valamikor az Esztendő

(†)(†)(†)
dének negyed része az ő tulajdon mértékletességét által hágya, minenkor fogyatkozás következik azokban; kik az ődönék bizonyos mértékletességétől függenek.

Az gyakorta való Szél veszedelmes a' gyümölcsöknek; az szélnek ritka volta pedig ártalmas az földi veteményeknek. Az ődönék pedig szél nélkül való csendességet, dög-halál, és pestis szokta követni.

Mivel tehát az menyire az **Egeknek**, és **Csillagoknak** forgásiból, s' az **Plánétáknak** vizsgálásiból lázra vehettük az jövőendő Esztendőnek Téli, hogy nagyobb részéről nedves, és elégendő-képűen hideg nem léfzen. A' **Tavasz** pedig meleg, és nedves inkább, mint száraz. Az **Nyár** száraz, és meleg. Az **Ősz** meleg, és némé tékleteffen nedves foglenni; ebből ki tanulhatni az Astrologusok regulái szerént, hogy a' jövőendő Esztendő igen sok nyavalyáknak, és betegségeknek oka léfzen, és szűkséget, s' fogyatkozást szerez a' gabonában, és gyümölcsökben, mind-azon-által az orban bővebben fogja magát mutatni.

Az több jövőendőlésekre pedig, kiket némely astrologusok természet szerént való okok-nélkül bizo-

(†)(†)(†)

kül bizonyitnak, és jövendőlnék; úgy-mint hadakozásokat, és hadaknak szerencsés, vagy szerencsétlen ki-menetelet; az Napnak bűbajos és babonás szerencsáját, vagy szerencsétlenségét; mikor légyen jó, vagy nem jó el-adni, venni, és szolgát, vagy szolgát fogadni; mikor légyen jó útra indulni, vagy követeket útra bocsátani, és több hasonló cselekedetekben (kik a' mi tulajdon szabad akarattuktól, és okosságunktól függenek:) magunkat foglalni; mind azokat mi a' Szent Irással, és Szent Atyákkal, s' Conciliumokkal, és az egész Atyaszentegyházzal mint fabulákat, s' fzemfent vesztő bűbajosságokat megvettyük, és az Kaendáriumból ki-rekesztyük.

Annak okáért ezeket félre hagyván, mi sokkal hasznosabb rend-tartásokat adunk az Olvasásoknak eleikben tudni-illik, az Házi gazdaságról, kik a' kertelhez, szőlőkhöz, szántó-földekhez tartoznak és az idő változásának jövendőlésére hasznosok lesznek, s' az Egek forgásával egyezni fognak. Az mint
a' következő Második Rész-
ből ci-tetfzik.

***
***
**

MASO

(†)(†)(†)

MASODIK RESZE.

AZ HÁZI GAZDASÁGRÓL,

ÉS MÁFORSÁGRÓL.

Bóldog Ászszony Havában.

1. **E**pülletre ha kell ez Hólnapban vágj fát.
A' gyümölcsfáknak is metsd-le száraz ágát.
2. Ganajozd szőlődet, s' szántó-földeidet.
Egy helyből másikkban most vid méheidet.
3. A' Parasztok tartyák: hogy ha fénlik Vincze,
Azon Esztendőben meg-telik a' pincze.
4. Szent Pál-is ha fénlik, jó Esztendőt várnak:
Ha ködös; marháknak nagy dögítőt tartnak.
Ha szeles; azt mondgyák, háboruságtól fély:
Ha esős, vagy havas; bővséget ne reményl.

Bőjt-elő Havában.

1. **G**yümölcsöt iltani leg-jób ez Hólnapban.
Ültet ált, mennyi kel az fiatal-fákban.
2. A' hernyók fészkeit (ha még nē) most hánd le.
Az öreg fáknak-is az mohát hámozd-le.
3. Ha most hideg nincsen, s' vizen hajó gázol:
Légy bizonyos benne, Hufvétkor meg-fázol.
4. Szent Mátyás nap hogy-ha csattogó dér léend;
Jele, hogy a' Tél-is hamar meg-nem szünend.

C 2

9. Ból-

(†)(†)(†)

5. Bóldog Afzfzony napján Egek ha fénlenek:
Keménnyeb hidegek reád következnek.

Bőjt-más Havában.

1. **T**Avaszi vetésnek most vagyon ideje.
A' gazda, ki most rest, nincs agya ve-
2. Ser-főző idő-is nincsen kellemetesb;
Mert most a' kit főznek, tartósb, s' egészsé-
3. Menyin nap harmat vár reggel Mrátusb
Husvét után annyi zuzmaráz nyomában.
4. Hogy ha ez Hólnapbā menydörög: bővsé
Biztatnak onnan főt, ha akarod hid-el.
5. A' cserfa ha zöldül; a' kakuk meg-szóllat.
Ha Darvat látsz, a' nyár jár a' daru tollal.

Szent György Havában.

1. **G**Yümölcs fákat ültess, s' hűlittas szőlő
S' ha még né vetettél, ves árpát meze
2. Ha méheid vannak nyisd-fel a' kőpüket.
Husvét tájban bizvást meczhed az űröket.
3. A szeder-fa zöldgyét mihelt lád, ne félcsed
Továb az hidegtől mezei vetésed.
4. Arpa, zab drága lesz, Husvét mikor nedves
Bővség lesz ellenben, ha tisztá, és csendes.
5. Az halak, s' madarak, és erdei vadak
Erdőkben, vizekben, most tojnak, s' fajzanak.

Az

(†)(†)(†)

- Azért a' jó halász, vadász, és madarász
Most, hogy tenyésződnek utánok né vigyáz.

Pünkösdi Havában.

1. **A**' Sajtot most gyurják, a' vaját kőpüllék.
S' majd hóld tölte felé a' juhokat nyérjék.
Lején ez Hóldnak vész kölest, és kendert:
Ilyán Hóld fottán répat vess, és retket.
De elsőt, se dörgeit né kérj ez Hólnapban:
Mert ha nem vólt léfzen részed drágaságban.
Semmi nem ártalmasb az veteményeknek,
Mint-ha Fülöp lenni történik hidegnek.
2. Hogy-ha Orbán fénlik a' Paraszt munkások
Minden jót remélnnek: de nevetik mások.

Szent Iván Havában.

1. **A**' Kaszálás mostan légyen első dolgod.
Most rajzik a' Méhis, vífely reá gondot.
Az jó halásznak nád, s' káka ártalmas:
Sőt halásznak-is igen aggodalmas:
Vagd-ki a' víz alatt mikor az nap meg-tér
Szent Iván nap után; s' több gyűkeret nem jár.
A' mint az Eg forog Orbán, s' Médárd napján:
Ugy folynak a' borok az hordóknak csapján.
Ha vizzel keresztele Keresztelő János;
Egész aratáson, ne fély mert meg nem mos.

(H)(+)(H)

Szent Jakab Havában.

1. **A'** Jó gazda itten már másodszor szántat:
A szőlőben pedig harmadszor kapáltat.
2. Falevelet gyűltnek, a' kik nem kaszáltak,
S' széna helyet télben azt adgyák marhának.
3. Ez Hólnapban hogy-ha első üdők járnak,
Eőreg szeme léfzen gohér, s' malosának.
4. De ha mikor esik sütő meleg léfzen,
S' ragya, szőlőidben nagy károkat téfzen.
5. Canicula csillag ha morgó kedvel kél,
Bezeg a' pestiftől minden tart, s' méltán fél.

Kis-Afeszony Havában.

1. **I**Tt harmadszor ragadd szarvát az ekének.
Száncs módám, s' csépeleis az őfzi vetésnek.
2. A' méheknek-is már ki-vehetsz mézekben.
Gyümölcsöt aszalhatfz, gyölálhatfz kertedbe.
3. Ha madaráfzni tudfz, most ideje annak,
Mikor a' madarak feregeffen járnak.
4. A' vemhek kik léfznek ebben az Hólnapbā,
Sokkal inkább nőnek, s' jobbak-is táborban.
5. Ha tiszta napjai folynak ez Hólnapnak,
Bővségét várhatod a' jó izű bornak.

Szent Mihály Havában.

1. **H**A szántot földed vā, ez Hólnapbā vesd-bé.
A' téli

(H)(+)(H)

- A' téli gyümölcsöt fzeded-le, s' hordasd-bé.
2. Ha szárazság nē volt: másodszor kaszálnhatfz.
A' Tótokkal kölest, s' pohánkat arathatfz.
3. Ha az egétség kell most ketske téjjel ély.
Madaráfzni üdőt soha jobbat ne vély.
4. September leg inkább déli széllel kedves.
Nem árt hogy-ha ritka, első, s' hoval nedves.
5. Szent Mihály nap tájban ha az-mák igen hűl,
Karácson eleint fok nyúl hóban meg-fül.

Mind-Szent Havában.

1. **V**Ethetsz még itten-is ha még nē vetettél.
Nem ártana hogy-ha fákat-is ültetnél.
2. De tudom a' Szűret most nagyob gondot ad;
Isten néki; hozza: tellyen karika fád.
3. Nem jó mind-az-által az elsőben szűrni:
Mert fogsz bizonyára vizes borral tűrni.
4. Nap melege által leg-jobban fő a' bor:
Azt bizvást ihatod fejedben-is fel-for.
5. Simon Judás után bár csak hideget várj,
S' ha lehet, jó bétlet mente-nélkül ne járj.

Szent András Havában.

1. **H**A Szēt András előtt, hidegek nē léfznek;
Hidegek az után hidgyed következnek.
2. Azért hun-mi szűkség, télre mind rēdeld-el.

C 4

Répát,

(✠)(✠)(✠)

Répát, retket eddig rakattál volna-el.

3. Szalonnád, káposztád legyenek bővséggel.
Kemenczében való fád nem egy szekérrel.

4. A' szóló karóid ott ne rothadgyanak,
Szedgyék ki szőlődből had meg műkálidnak.

5. Sz. Mártó nap lásd-meg a' lud mellye csötyát,
Akarván követni falusi régulat:

8. ha szép fejeér léssen; havas üdőt várhatfz.

Ha pedig fekte; első-viztől tarthatfz.

Karácson Havában.

1. **H**A más dolgod nincs eregy-ki vadászni.
Vagy a' duna, vágban jég alatt halászni.

2. Kővéreb most a' nyúl; az mint a' vad-kan-is.
Bőre, szőre gyengéb farkas, s' Rokának-is.

3. Halas-tódbá had-meg véket hogy vágjanak:
Az halak jég alatt hogy meg ne füllyanak.

4. Nem kedves ez Hólnap égi dörgésekkel;
Mere lesz az Esztendő unalmas szelekkel.

5. Mikor Karácson tájn mezők zöldellenek,
Husvétkor az fődött házak fejeirlenek.

HAR-

(✠)(✠)(✠)

HARMADIK RESZE.

ÜDÖNEK JÖVENDŐLESE, Az Napbúl.

1. **H**A nap-kelet előtt az hajnal volt tiszta,
Tiszta lesz az napnak kezdete, és sötét.

2. Ha nap támadása nem léssen felyhőben,
Utra bizvást indúly, ne járj köpenyegben.

3. Ha nap-nyugat tájban az ég verecsedik,
Más nap verő-fennnyel szépen fényeskedik.

4. Hogy-ha sugárral reggel az felyhőket
Az nap el-oszlattya; hoz száraz üdöket.

5. Ha vékony felhőkkel nap kél, vagy el-nyúgzik
Ne fely az esőtől, szép nap következik.

6. Esteve első után ha az nap pirossan
Elnyúgzik; fel-derül más nap bizonyossan.

7. Ha hamar, s' egyser s' mind a' nap el-áldozik
Az első üdöbül tisztára változik.

8. Veres, vagy sok szinnel ha nap kezd támadni,
Akkor köpenyeggel kél utra indulni. 9. Fel-

(H)(+)(H)

9. Felyhők közt ha fordul északra fenyővel,
Az idő változik széllal, vagy esővel.
10. Ha le-szál, vagy fel-kel a nap sárga színbe,
Meg-teresz a mezőről nagy zápor esőben.
11. De hogy ha fekete támad, s' kék felyhőkkel
Azon nap fenyeget nagy zápor esőkkel.
12. Ha sűrűn sugárit még fel-költe előtt
Széllal terjesztette; várj esőt vagy szellőt.
13. Ha reggel igen nagy az nap kereksege,
Majd felyhőben borúl, s' el-vész fenyősege.
14. Ha reggel, vagy este több napok láttatnak,
Reánk vagy szeleket, vagy esőket hoznak.
15. Ha sárgábban fénlik a nap, nap-kelettől,
Szőlő, s' gabonádot felcsed kö-esőtől.
16. Ha pedig sugárit pirossan bocsáttya,
Nagy zápor esővel a földet ásztattya.
17. Hogy-ha nap-nyugotkor vidámon terjeszt
Sugárit; az felyhőt éppen el-széleszti.
18. Ha este setetes homályban el-nyúgszik,
Más nap a bomjű föld esővizet iszik. Az

(H)(+)(H)

Az Hóldbúl.

1. HA a szép fehér hold fel-fordul sárvával,
Esőt várj ha sárva setetült homályval.
2. Ha szokása felet nagy a kereksege,
Változik az idő, s' lesz nagy nedvesége.
3. Ha harmadik napján hold fel-tetkezésének
Szél van; negyed napján jele nagy esőnek.
4. Ha hold tölte után más nap volt nagy eső,
Olly nap lesz az hóbá mind végső, mind első.
5. Ha hold kereksege, s' világa kettőzik,
Rettenetes szél-vész más nap következik.
6. Vigyázzanak az kik tengeren hajóznak,
Az ötödik napja igen rossz az holdnak.
7. Ha ötödik napján tompúlnak, szarvai,
Esőre meg-nyílnak az ég csatornái.
8. Ha az felső szarva az holdnak tompa lesz,
Az első fertályán lesz eső; vagy szél-vész.
9. Ha pedig a' alsó szarva tompa leszen,
Utolsó fertályán esős idő leszen.

10. Az

(H)(+)(H)

10. Az hold kerek fénnel ha körül véték,
Vidám s' tiszta idő jelenek mondatik.
11. Ha csak egyik része tündöklék az holdnak,
Nagy zápor esőkkel az eget változnak.
12. Ha egy része sárgúl másk' veressedik,
Nagy zápor esővel az föld nedvesedik.
13. Az holdat ha éjjel szivárvány követi,
Nagy forgó szeleknek zúgását hirdeti.
14. Tizen batod napján ha fog veressedni,
Igen erős szelek szoktak következni.
15. A' sárga hold esőt, a' veres szeleket;
De a' fehér jelent szép tiszta időket.
16. Az minémű negyed napja lesz a' holdnak,
Olyan lesz folyása az egész holdnapnak.
Az Felhőkbul.
1. **A**z Felhők északra az hegyek hátára
Ha sűrűn le-rakodnak;
Foly. zápor esőtül, fő-képpen a' széltil
Ha fel-s' alá bányatnak.

2. Ha

(H)(+)(H)

2. Ha pedig hátokrúl, és magos vállokrúl
Fg-felé emelkednek.
Egi háborúnál, szél-vész, s' háborúnál
Nincs egyéb jele ennek.
3. Az mikor az felhők, zöld, s' fekete színűk;
Intéznak kő-esőket:
De ha nap nyugotra a' szél őket hajtya,
Várj szép derült időket.
4. Az nap fel-keletben, hogy ha piros színben
Eőt néha látándod;
Be-borult estvére, s' esőt hoz végtére
Nyitván, meg-probálhatod.
5. Estve korban pedig, mikoron el-nyúgszik
A' fenyés nap az égen;
Hogy ha piroskódva látczanak, más napra
Az ég fel-derül szépen.
Az Egi Szivárványbul, és a' menydör-
gésekbül.
1. **R**eggel, s' délben, esőt, estve nydan időt
Hoz az égi szivárvány; Miba

(H)(+)(H)

Mikor reggel korban nap-kelet felé van,
Zurzavart, és szél-vészt hány.

De ne fély; e' szél-vész, felette hasznos lesz,
Eörsüly néki: De mikor

Jün az nap-nyugotrúl, ég csattogásokrúl
Bar ojjad magad akkor.

2. Az menydörgéseknek, bizonyos jelének
Alitsad; hogy ha reggel

Azokat hallándod, hogy nyilván szél támad.
Mikor pedig esővel

Akar fenyegetni az ég, kezd dörgegni
Mindenkor dél tájban.

3. Sél-vészt hoz magával, ha villámlásokkal
Rettent, vidám vóltában.
A' Szelekbül.

1. A' Gyenge süveknek, s' virágos kerteknek
Jaj leszen, ha éjszakra

Hideg szél kezd fújni, és rajtok nyargalni;
De ha fúj nap nyugotrúl

Nyárban

(H)(+)(H)

Nyárban vidám üdöt, deret, havat, s' esőt
Iger télben, s' kikelet.

2. Délrúl a' szél meleg, ember tölle beteg;
Semmit jóval nem illet.

3. Nap keletrúl a' szél, száraz, s' meleg, a' tél
Miglen meg nem szorittya.

Hideget, és deret, szerezh meleg helyet
Mihelt a' tél ott kapja.

4. A' szelek nagy szóval, esők záporával
Felette ellenkeznek.

Mert hogy azt meg-ólcsák, s' éppen meg-ál-
Mind azon igyekeznek. (letsák)

Sok egyéb lelkes, és lelketlen álla-
tokbül.

1. Zapor, s' kö-eső fog hogyha következni,
Minden állat meg-érzi. kell;

2. Kázködik a' nagy kos, a' légy csip, és mar-
Némely magát fűsüllí, (dos.

Ugy mint a vad-matska: fut pedig az hangya
Földi kamarájára. Hon-

(H)(+)(H)

Honnan más egyebek csuszó, mászó fergek,
Ki-bújnak föld hátára.

3. A' szamárok rázzák füleiket, s' rágják:
A' farkasok orditnak.

Az méhetskék szépen, együtt kőpüjökben
Annyok körül nyúgsoznak.

4. Kákognak a' varjak, s' az égi madarak
Szárnyokat tisztogatják.

Hevernek a' tyukok, szólnak a' kakasok,
Az órát sem várhatták.

Az ludak kiáltnak, vizekben mosódnak,
Csoportosan uszkálnak.

5. Vízket ember teste, hól a' bolha csipté,
Minden tagok húzódnak.

6. De tekénes tovább is a' lelketlenek is
Imé miként meg-érzik:

Mikor szél nem fúj is, ing, leveg akkor is;
S' ide, s' tova el-húllik

A' fa levélt it is, amot is, másut is,
Tekénes bár akar hová.

7. A

(H)(+)(H)

A' víz árad, nem fogy semmiképpen, ha'
Esző nem lőt is reá.

Vízi buborékok, sűrűk, csaportosok,
S' úgy uszkálnak a' vizen.

Nehéz meg-gyújtani, a' tüzet, s' fel-fújni;
Gomba terem a' mécsen.

8. A' füst fel nem mehet, szabadon nem éghet
Hanem öldalt, a' tűz is.

A' fal verjtékezik, a' só vízcsedik,
Izzadnak a' kővek is.

NEGYESEDIK RÉSZ.

A'Z PESTIS RÁL.

A' Pestis nem más, hanem dögleletes nyavalya; melly mérges dögleletességével az Ember testének, de fő-képpen szívének mindennemű vidámságát el-bágyasztja, és nyomja: az mi pedig illéti ennek eredetét; két-képpen szokot Emberben eredni, 1. avagy az lévegő-égnek meg-főrtözterése által, avagy midőn más embertől el-kapja. Ha kérdés okait, és eredetét e' dolognak, nem egy se kettő, de derekassab okai ezek: 1. A' mocsáros, poshat, és bűdös helyeknek az ó vapori, és exhalatioi. 2. A' vízben hanyattatott dögöknek,

(⚊)(⚊)(⚊)

nek, avagy holt Emberek testeinek nehéz szagátúl. (az mint közönségesen nagy harczok, és barmok dögletessége után, út az emberekre az Pestis:) 3. A' fáskáknak, gyikoknak, és fok-féle mérges állatoknak rodhadási. 4. A' farkányoknak az ő mérges lehellésiből. 5. Az Plánétáknak ártalmas influxusiból. 6. A' szokatlan nedveségeknék, és hévségeknék fokáig tartásából. 7. Egy helyé dögletességgel meg-ferteztetett levegő-ég, más helynek levegő-egét meg-ferteztetéséből.

II. Miképpen származik Emberben a' Pestis? főképpen, de leg-derekasabbá: 1. Midőn az Ember lélegzeni, avagy lehelleni szokot, és a' meg-vesztet levegő-égből lévő Corpusculumokat magába bé-szítja: 2. Midőn azon dögletes Corpusculumok az harmattal őszve elegyedvén, mindenféle veteményeket, és termő-fákat, s' még az illatozó virágokat-is meg-főrtőztetik; innét vagy on, hogy az virágoknak illattya, és veteményeknek izek-el vész, és annak eledele Emberben dögletességet nemz.

III. Bizonyosan következő Pestisnek jeleit észlelben veheted; ha meg-vizsgálod az ártalmas, és mérges állatoknak szokatlan sokaságát, úgy-mint, kigyóknak, farkányoknak, rút-béákknak, fő-képpen varas-béákknak, és számtalan fáskáknak sokaságát; Darásoknak, s' mérges legyeknek rajait, és pókoknak fokaságát; hid-el hogy nehezé kerül-e az à Tartomány a' dögletességet.

IV. Az Esztendőnek négy Részebeli különbözése-is; úgy-mint, ha szokása-szerént magában nedves, és meleg a' Tavasz, hideg és száraz lészén; ha másképpen magában száraz, és meleg Nyár, nedves, és hideg lészén; ha pedig

(⚊)(⚊)(⚊)

ha pedig az ő tulajdonsága szerént meleg, és nedves fősz, természeti ellenhűves, és száraz lészén: ha hideg, és nedvesége gyanánt a' Tél, meleggel, és szárazsággal ráplál: az ártalmas Plánétáknak aspecusai, és őszve állási, fő-képpé Saturnusnak, Marsnak, és halaknak, madaraknak meg-döglési, jelentik a' Pestises üdőt.

V. Ha pedig tudni akarná valaki, hogy ha meg-fertőztet-e az levegő-ég dögletességgel; Első jele az, ha a' Golyák, és Ferskéek tisztább levegő-egyet kerelvén el-távoznak. 2. A' sütő-kemenczéből melegé vegye-ki Embert a' ros-kenyeret, és tegye-ki az levegő-égre, s' hadgya kün egész éjczaka, más nap ha penészes lészén, adgya a' kakasnak, és ebnek, hogy-ha nem akarják enni, avagy éven meg-döglenek utánna, hid-el-rofz ott az állapot.

VI. A' következő jelekből könnyű meg-tudni Embernek, hogy-ha fogotté már rajta az dögletesség; úgy mint, mikor az hideg borzagattya külső tagait, belől pedig nagy főrrósága, és szomjúsága vagy on: Testének el-lankadása és nagy fő-fájása: álmanak nyúghatatlansága, és fogyatkozása: esznek néha néha meg-bontakozása, és szeme-fényének gyakorta való változása: nehéz lélegzeti, és szívének nehézsége: hideg izzadása, és el-ajúlása: szívének fogása, és nyilallása: gyakorta való hányása, és az-elő érnek hirtelen való dobogása.

VII. A' fő Orvos Doctörök vizsgálása szerént, közönségesen ezek a' jelek által, a' pestises Embernek megszabadulását tartják; úgy-mint, a' jó erő, melly izzadása által a' pestises kilelt ki-fokasztja: az étel, ital, és orvosságoknak gyomrában való meg-tartása: a' pestises

kiliskék, és fokadékoknak a szívtől távol léte: az elmének mindenkor helyén léte, és meg-nein bontakozása: a' jó appetitus: a' testnek, és orczának állandó színe: az lassú lehellés: a' nyugodalmas, és csendes alom: a' szívnek csendes volta, és a' nyelvnek nedvessége.

VIII. Az halálos pestisnek bizonyos jelei ezek; midőn orrán, száján, és vizeletivel bővséges vér foly: a' bétét étel, itálnak, és orvosságoknak ki-hányása: a' pestises kiléseknek hirtelen el-olzlása: a' fokadékoknak, és kiliskéknek genyetség helyet tajtékozása: az kiliskéknek szívhez közel való ki-fokadása: a' szüntelen alom: a' dagat has, és a' testnek kékes színe: a' fekete fekadékok, és foltok: a' nyúghatalan álmok, és hasnak szorongatása: a' szív körül való tagok dagadása.

Orvosságok az Pestis ellen.

A Z orvos Doctorok fok-féle orvosságokat találtak: fel. 1. Hogy a' levegő-ég, melly a' döglelettől megvesztegetődött; meg-tisztítsák; kit más-képpen végben nem vihetni, hanem tűznek, és lángnak ereje által. Így Gallénus egy egész erdőt meg-gyújtván, Thessaliából ki-űzé a' Pestist. 2. Hasznos az agyuknak gyakorta való ki-lövése-is, a' levegő-égnek meg-jobbulására.

3. A' szoba ha tisztán áll, és gyakorta fenyő-maggal, s' ággal, vagy gyantával füstöltetik, kivált-képpen reggel, délbe, és este igen hasznos. De leg-jób a' meg-erésztet kén-kőből más szerzsámokkal, és füstökkel őfve egyelítván füstöt csinálni, és avval az házat füstolni.

4. Sokat használ a' mértékletes eledel-is, mert az mértékletlenség magával hozza a' Pestist; minnek oká-

ért az

ért az ebéd, s' vacsora vékony, és könnyen meg-emészthető étkekből legyen. Az kövér, s' édes eledel, és a' zavaros ital, mint az éget-bor-is igen veszedelmes; Ollyá etkekkel éllő Ember kit a' gyomor hamar meg-emészthessen: az kiknél más fű-szerzsámok ritkán találatnak foghagymás étkekkel éllenek. Hasznos ital az jó erős szagos, tiszta, fenyő-magos, és úrmós, vagy citromos bor. Az alacson rend pedig, ki a' bort ritkán kaphattya, a' víznek ártalmát piritot kenyérrel enyhítse. Senki pedig szobájából ki ne lépjen, miglen úrmós, vagy fenyőmag-olajos borral, vagy más-féle szerzsámos, és pestissel ellenkező itallal magát nem orvosollja.

4. Igen hasznos Embernek a' szobában lenni, és az dögleletes levegő-égtől magát óltalmazni; de ha szükségűl kényszerítettetik ki-menni, orrát, száját, ruta, s' fenyő-olajjal, és más jó illatos kenetekkel meg-kennye; dicsőrik az scorpio olajt-is, azért ha azzal valaki orralyukait gyakorta illeti, bizodalmasabb lesz a' Pestistől.

5. A' Testet fok nedvességtől legyen tiszta, és üres. Az ágy-lepel, madrácz, és lepedők tisztán, s' befödve tartassanak, hogy ahoz az ebek, és matskák ne férheszenek, mert az ilyen állatoktól könnyen el-ragad az pestis. Az ágyadat, és ruházatodat meg-füstöllyed, szídat napjában gyakorta moslad, mellyedet a' fok nyáltól, s' nedvességtől meg-tisztítsad, kezeidet, füleidet, és orrod lyukait tisztán tartsad: Nem art a' gyomrot gyenge purgatio által üressíteni, és könnyebbíteni. Isaszto orvosság által, s' kópólyózás, és ér-vágás által hasznos leszzen meg-kevesíteni az nedvességeket.

SOKA,

(H)(+)(H)

SOKADALMOK.

Felső, és alsó Magyar Országban
és egész Erdélyben-is.

JANUARIUSBAN.

Kis-karácson nap: Lőcsén, Afzalón, Székelyhidon, Váriban, Egerszegen, Csucson, Verbon, Páczán, Makfalván, Divinben. *Víz-kerezt nap:* Hanosfalván, Szent Györgyön, Váradon, Beszprimben, Szerencsen, Karafán, Nagy-Arvafalván, Szenczen, Lelefszilahon, Eurógdön, Rima-Szombatban, Vásárhelyen, Magyar-Barátban, Kesztenen, Tekében, Simándon, Boros-Jenőben, Csehben, Kis-Egerszegen. *Víz-kerezt után 1. Vasárnap:* Piskóton, Nagy-falván, Palócsán. *Hetfőn:* Szebenben, Kő-halomban, Kis-Máriában. *Rómei Pál nap:* Nyitrán, Terebess, Hadadban. *Víz-kerezt után 2. Vasárnap:* Sarlóban. *Antal nap:* Debreczenben, Bogdánon, Tapolcsán. *Sz. Péter nap:* Szeredán, Egerben, Egerújváron, Húsztón, Fekete-Ordóban. *Fabján-és Sebest. nap:* Kátsán, Mosócson, Bátorban, Egerben, Egerújváron, Húsztón, Fekete-Ordóban. *Vincze nap:* Tállyán, Nagy-Szombatban. *Pálfordulás nap:* Besztercze-Bányán, három nappal előtte az baronvásár; Szebenben, Ungvárat, Dioszegén, Szőlőst, Gónyán, Galgócson, Bánfi-Hunyodó, Prividgyén, Szécsénben, Vépben, Podolinczon, Bőszörményben, Nagy-menyheren, Hibben, Káposzta-falván, Gátész-vár alatt. *Ciellus nap:* Egerjén.

FEBRU

(H)(+)(H)

FEBRUARIUSBAN.

Gyertya-szentelő B. Aszszony nap: Gyarmaton, Szakmár-Németiben, Pápán, Nagy-Mihályban, Mufinán, Sztropkon, Szombathelyen, Kőrmenden, Mordron, Maroton, Szeredben, Ecseden, Putnakon, Libiczén. *Balás nap:* Székelyhidon, Gyaluban, Szent Groton, Som-kereken. *Agota nap:* Belyényesen, Bogdánó. *Dorottya nap:* Károlyban, Szikszón, Nagy-Arvafalván, Terstinán, Korponán, Bazinban, Majtinban, Homonán. *Bálint nap:* Tafiádon, Papócson, Egerszegen, Veziranon, Berzeviczén, Lofoncson, Új-Faluban, Osgyánban. *Mansuétus nap:* Dioszegén. *Eüszögös Sz. Péter nap:* Bártfán, Nagy-Győrben. *Mátyás nap:* Kerefturban, Szepstben, Zemlinyben, Zöllyomban, Vácson, Szent Mártonban.

MARTIUSBAN.

Gergely Pápa nap: Szétsben, Harasztkereken, Sajó-Szent Pétert, Erdődön, Kőrmenden, Ketskemetén, Kolosvárat, Szent Groton, Kapiban, Besprinben, Pruszkiban, Csornán, Eszdrán, Kesziben, Alsó-gyógyon. *Pátricius nap:* Kis-várdában, Rősnón, Sajtos-Bádban. *Benedek nap:* Szerencsen, Kerefturban, Lifzán, Vásárhelyt, Lelefszil. *Gyümölcs-öltő B. Aszsz. nap:* Homonán, Pápán, Eurógdön, Kőrmenden, Miskén, Tokajban, Bátorban, Szőlőst, Gátész-vár alatt. *Amos Prophéta nap:* Saros-Patakon.

APRILISBEN.

ISidorus nap: Tállyán. *Lidvina Sz. nap:* Hanosfalván. *Sz. György nap:* Szent Györgyön, Szerencsen, Rima-Szétsben,

D 4

(H)(+)(H)

Szétsben, Somlyón, Csengerben, Debreczenben, Krom-
pakon, Nagy-Szombatban, Győrben, Pruszkón, Zila-
hon, Nagy-Szólótt, Tihánban, Maroton, Szécsénben
Szombathelyen, Suránban, Munkácső, Buzásban, Szász-
sebest, Kézdi-vásárhelyt, Mak-falván, Uj-Tordán, Beli-
nyesen, Emiczken, Poson-vármegyében: Sz. Györgyön,
Teplán, Mezőszegen. Márk nap: Bogdánban, Kerelő-
szét Pált. Phil. és Jak. előtt való Vasárnap: Podolincz.

M A J U S B A N.

Philep, és Jakab nap: Káfsán, Besztercze-Bányán,
három nap előtte az barom vásár; Szikfzón, Gyar-
maton, Kurinán, Turon, Tekében, Tapolcsánban, Se-
pronban, Szent Gothárdon, Galgócson, Szakmárt, Né-
kiben, Komáromban, Murai-Szerdahelyt, Dicső-Szent
Mártont, Csornán, Karaszán, Kaposzta-falván, Viz-
aknán, Divinben. Sz. **H** találása nap: Németiben, Tar-
csán, Váfolyon, Eörményest, Kereszturban, Leleiszt, Sze-
benben, Székely-kereszturban, Prividgyén, Tortán
Maximus nap: Terebest, Alsó-gyógyó. Sztaniszló nap
Szécsénben, Nagy-Mihályban, Tarczalon, Osgyanban
Ungvárat, Mosócson, Tasnádon, Lofoncson, Diofze-
gen, Karaszán, Hadadban, Régenben, Rettgen, Be-
rekfászt. Gordián nap: Piskolton. Isidorus nap: Gal-
Szétsben, Rima-Szombatban. Orbán nap: Szénczen,
Gágon. Theodosius nap: Deregyón.

J U N I U S B A N.

Padvai Sz. Antal nap: Berek-szászt, Kolosvárat. M-
da nap: Kis-várdában, Lotsmánt, Egerfzegen, Ke-
rainyben, Deretskén, Tarpán, Gác-vár alatt. Kereszt:
Sz. János

(H)(+)(H)

Sz. János nap: Bártfán, Kis-Szebenben, Német-Barát-
ban, Tokajban, ó Tordán, Aranyos-Medgyesen, Szólótt,
Olafziban, Jofván, Alnon, Modron, Aszalón, Jászón,
Körmenden, Szeredben, Tót-vásonban, Sajtos-kádon,
Szent Groton, Alvinczen, Makfalván, Somkereken, Di-
vinben. László Király nap: Sáros-Patakon, Liszkan,
Tallyán, Tapolcsánt, Debreczenben, Mádon, Hadadba,
Tekében, Szerdahelyt. Péter, és Pál nap: Szent Agotán,
Szerencsen, Sajó-Szent Pétert, Csengerben, Komárom-
ban, Galgócson, Maroton, Vépben, Nagy-Vásonban,
Homonnán, Bonczidán, Korponán, Eörményesen, Prusz-
kon. Sárlos B. Aszszony előtt való Vas: Podolinczon.

J U L I U S B A N.

Sárlos B. Aszszony nap: Gönczön, Varanon, Uj-hely-
ben, Bátorban, Székelyhidon, Körmenden, Pápan,
Nyitrán, Miskén, Maroton, Szakmar-Németiben, Be-
renczen, Radnoton, Vizaknán, Lofoncson, Szobosz-
lón, Harasztkereken, Libiczen. ó szerént Péter, és Pál
nap: Rettgen, Vajda-Hunyadó. Anacletus nap: Sopron-
ban, Kereszturban, Szerencsen, Német-újvárat, Szepfi-
ben, Szántón, Rima-Szombatban, Füreden, Szász-Med-
gyesen, Szent Groton, Ostyá-Aszszony-falván, Sellyén,
Röhoncson, Radistlyában, Tót-vásonban, Stropkón, Szi-
lahon, Mergitán, Palotsán. Anacletus után való Vasár-
nap: Svedlerben. Apostolok oszlása nap: Sároft. Sz. György-
ben, Poson-Vármegy: Gacz-vár alatt. Alexius nap: Maj-
tinban. Margit nap: Béteken, Belényesen, Fogaras-
ban. Praxeda nap: Erdődön. Mária Magdolna npp:
Tapolcsánt, Szétsben, Szikfzón, Szalkán, Musinán,
D s Győrben,

(H)(+)(H)

Győrben, Dioszegben, Posonban, Csengerben, Sz. Göthardon, Jenőben, Bazinban, Elztergomban, Csengerben, Fekete-Ardobán, Hadadban, Szerdahelyt. *Christina nap*: Bogdánban. *Sz. Jakab nap*: Lócsén, Ungvárt, Nagy-Szombatban, Naménban; Léván; Bószórményben, Kó-halomban; Szakmár-Németiben, Maroton, Kőszegen, Új-várat. *Anna nap*: Tokajban, Toronyán, Kőrmenden, Keszibén, Enyeden, Bánfi-Hunyodon, Eurógdón.

AUGUSTUSBAN.

V *Asas Sz. Péter nap*: Trencsinben, Arva-Nagyfalván, Verebélyt, Terebést. *Úr színe változása nap*: Szerecsen, Kereszturban, Nagy-Megyerén, Majtinban. *Lőrincz nap*: Eperjesen, Galgócson; Sz. Márton, Prividgyén, Beszprinben, Posonban; Gőnczön, Eurógdón, Bádban, Keszitelen, Ketskemetén, Papocson, Leleszt, Kolosvárat, Régenben; Múfinán, Dioszegben, Divinben. *Nagy B. Aszszony nap* Kafsán; Kurinán, Igloton, Somlyón, Turon, Szakmár, Debreczenben, Nagy-Mihályó, Pápán, Magyar-Barátban, Szeredben, Osgyanban. *Bertalan előt való Vassár*: Modron. *Sz. István Király nap*: Holitsban, Gyarmaton, Galantán, Vépben, Varanon, Défen, Kükölli-Várat, Darócson; Huszton, Bószórményben, Nagy Bányán. *Bertalan nap*: Korponán, Kereszturban, Sz. Mártonban, Gyöngyösön, Zilahon, Simegen, Keszibén, Samariában, Szógyénben, Nászvádon, Légrádon, Murai-Szombatban, Béteken, Fekete-Ardoban, Maros-Ujvárat, Szász-Sebesben, Gnizen, Rohoncson, Kőrmenden, Stropkón, Berekfászt, Kerelő Szent Pált. *Szeredán*: Beszterczén. *Vasár-nap*: Nagy-Senken. *Lajos Király*

(H)(+)(H)

Lajos Király nap: Vépben, Tardoskedden. *Agoston nap*: Bazinban. *Sz. János fővétele nap*: Bogdánban, Hét-hárson, Szécsénben, Tót-vásonban, Rimaszombatban, Deretskén. S E P T E M B E R B E N.

E *Gyed nap*: Besztercze-Bányán, három nap előtte az *baromvásár*; Bártfán, Szenczen, Galgócson, Váradon, Jofván, Új-helyben, Léván, Kis-várdában, Váriban, Német-Ujvárat, Szent-Groton, Nyárhidon, Visken, Keményben, Egerszegben, Törnán, Egren, Alsó-Cyógyon, Gács-vár alatt. *Victorinus nap*: Deregyőn. *Kv-Aszszony nap*: Szepes-Várallyán, Radvánban, Győrben, Szikfőzön, Pápán, Eőrméndén, Barfonban, Szombat-helyen, Zolyomban, Debreczenben, Tordán, Fogarasban. *Vizaknán, Alsó-Miszlókán, Simándon. Után való Vassárnap*: Nagy-Szombatban. *Sz. F. emelése nap*: Homonnán, Késmárkon, Károlyban, Dioszegben, Eőrógdón, Székelyhidon, Kereszturban, Udvardon, Vásonban, Lofoncson, Prividgyén, Margitán, Mádón, Nagy-Szebenben, Leleszt, Kis-Szebenbén, Enyiczken. *Cornél és Cyp: nap*: Piskólton, Bánfi-Hunyadon. *Sz. Ferenz bélyegez: nap*: Dengelyegen. *Máté Apost nap*: Tokajban, Mosócson, O-várat, Krompákon, Sarlóban, Kőrmenden, Kőrmesinben, Ságón, Szent Miklóson, Keszitelen, Szerednyén. *Kozma, és Demjén nap*: Hanosfalván, Bajombán, *Sz. Mihály nap*: Szakmár, Gyarmaton, Ungvárat, Rimaszétsben, Zilahon, Posonban, Galgócson, Léván, Jászón, Szent Keresztén, Liszkán, Múfinán, Maroton, Nagy-Vásonban, Csepregen, Fejér-várat, Váfarhelyt, Németiben, Ecseden, Tepliczén, Rettegen, Krakkóban, Szegeden.

(H)(+)(H)

Szegeden. Sz. Mihály után való Vasárnap: Nagy-Faluban,
O C T O B E R B E N.

Ferencz nap: Káposzta-falván, Kis-Komáromban,
Szántón, Várádon, Bazinban, Százf-vároft, Uj-
varhelyt. *Diénes nap:* Debreczenben. *Theophilus nap:*
Tallyán, Terebft. *Gallus nap:* Lócsén, Tasnádon, Va-
czon, Enyeden, Egerszegen, Deretskén. *Lukás Ev. nap:*
Csengerben, Nagy-Mihályon, Nyitrán, Kőrmenden,
Trencsinben, SzentGothárdon, Apátiban, Sziken, Szent-
czen, Váriban, Bőszörményben, Lofon, Dioszegen, Di-
vinben. *Orsolya nap:* Bogdánban, Eurógdón, Rim-
Szombatban, Kú-Szegen, Csótörtőkben, Bonczidán,
Százf-Kisden. *Eváristus nap:* Papócson, Tokajtan,
Murai-Szerdahelyt, Náménban, Németiben, Hadadban,
Varsánt, Tornán, Murai-Szombatban, Szoboszlón, Red-
neken. *Simon Jüda előt való Vasárnap:* Podolinczon.
Simon Jüda nap: Nagy-Szólóft, Belényesen, Magyar-
Barátban, Szógyében, O-várat, Egerszegen, Alsó-Lind-
ván, Korponán, Moronán, Kézdi-Vasarhelyt, Nagy-
Szombatban, Riom-Falván.

N O V E M B E R B E N.

Mind Szent nap: Hanosfalván, Szerencsen, Károly-
ban, Szepfiben, Putnakon, Berzeviczén, Diosze-
gen, Berekszázfban, Hiben, Maroton, Légrádon, Rege-
dében, Brassóban, Boros-Jenőben, Szakmár-Németi-
ben, Homonnán, Kolosvárat, Galgócson, Zilahon, Li-
biczen. *Imre Herczeg nap:* Kis-várdában, Német-Ba-
ráthban, Ujhelyben, Piskóltón, Aranyos-Medgyesén,
Násvádon, Vépben, Ságón, Margitán, Tekében, Balor-
ban, Tar-

(H)(+)(H)

an, Tarpán. *Lénárt nap:* Olasziban, Seges-Várat, Gész-
elen. *Márton nap:* Sarost, Iglóton, Szikszón, Madon,
Badban, Törstinan, Szent Mártont, Páczan, Tasnádon,
Maros-vasarhelyt, Taresán, Szerda-helyt, Szécsént, Kis-
kenken, Radistyan, Kőrmenden, Kesziben, Modron,
Barsonon, Palocsán. *Márton után Vasárnap:* Százf-
náloomban, Nagy-Bányán. *ő szerént Mártorra:* Vajda-
hunyardon. *Stanisló Koftka nap:* Szent Groton. *Ersé-*
bet nap: Káfsán, Bátorban, Harasztkeréken, Komjati-
ban, Szakmár, Győrben, Sopronban, Lelész, Jofvan,
Párfzikiban, Símegea, Zolyomban, Husztón, Turon.
Kelemen nap: Bogdánban. *Katalin nap:* Besztercze-
Bányán, három nap előtte barom vásár; Bérsben, Alsó
Kubinban, Kereszturban, Ketskemetén, Héthráson,
Banfi-Hunyardon, Verebélyt, Rohoncson, Csornán, Al-
vinczen, Csaktornyan, Bazinban, Uj-Vároft, Gácsvár-
alat. *András nap:* Eperjest, Debreczenben, Trencsin-
ben, Lífzkan, Rosenberken, Komáromban, Szom-
bathelyen, Kőrmenden, Palásnakon, Egerszegen, Vá-
sáros-Náménban, Medgyesén, Rofnon, Deretskén, Of-
gyánban, Radvánban.

D E C E M B E R B E N.

Barbála nap: Károlyban, Madon. *Miklós nap:* Szak-
márt, Nagy-Szombatban, Tapólcán, Karaszán,
Tordán, Szent Miklóft, Liptóban, Százf-Vároft, Besz-
tinben, Sajó Szent Pétert, Szántón, Liblón, Német-
Ujvárat, Nagy-Megyerén, Simándon, Fogarásban, Mu-
eti-Szombatban, Ecsedben, Betlehemben, Bátorban,
Deregyón. *B. Aszfzong fogant nap:* Kis-Márjában,
Kőme-

(H)(+)(H)

Eörményessen, Pápán, Miskén. *Synéfius nap:* Piskólt-
ton. *Lucza nap:* Késmárkon, Váriban, Szilajt, Eürög-
dön, Jászón, Stropkón, Kórmenden, Náyr-hidon, Kór-
mesinben, Debreczenben, Gyergyóban, Défen, Tarpán,
Gácztár alatt. *Thamá s nap:* Bartfan, Tokajban, Nyi-
trán, Csengerben, Ujlakon, Maroton, Verebélyt Nagy-
Vásonban, Putnokon, Homonnán, Enyiczken, *Poson-
vár-megyében:* Szent Györgyben. *Apró Szentek nap:*
Kis-Várdabá, Váfaros-Naméban. *Dávid nap:* Dioszegé.

K Ö V E T K E Z N E K

Az változó ünnepek, és napokoz való

SOKADALMOK.

FEBRUARIUSBAN. *Septuages:* Vasárnap: Büben. *Sexages:*
Vasárnap: Badban, Verebélyt, Kórmepétert, Szét Mik-
lóft, Sarlóban. MARTIUSBAN. *Hus-hagyó kedden:* Kál-
lóban, Ecsedben, Beszterczén, Váradon. *utánna való*
Csótörtökön: Medgyesen. és *Pénteken:* Csepregen. *Böjt*
1. Vasárnap: Késmárkon, Német-Barátban, Sopronban,
Nagy-Szombatbá, Nagy-Vásonban, Kó-szegen, Segesvá-
rat, Barfiont, Défen. *Hetfőn:* Kó-halombá. *Böjt 2. Vas:*
Kórmesinbē, Sallóbá, Sz. Miklóft, Kórmepétert, Kézdi-
Vásárhelyt, Illye-falvan, Tarcsán, Nagy-Senken. *Böjt 3.*
Vasárnap: Lócsén, Nyitrán, Nagy-Bányán. *Böjt-középen:*
Szepes-Várallyán, Iglóton, Székelyhidon, Margitán.
Böjt 4. Vasárnap: Gönczön, Radnóton, Sároft, Korpo-
nán, Posonban, Dengelyegen, Vajda-Hunyodó, Derets-
kén, Simegen, Galgócson, Sajtoskádón, Bonczidán,
Gyarma-

1(H)(+)(H)

Gyarmaton. APRILISEBEN. *Böjt 5. Vasárnap:* Piskólt-
Lófon, Eörmént, Nyitrán, Szent Agotan, Tót-Ujvaroft.
utánna való Csótörtökön: Maros-Vásárhelyt. *Virág*
Vasárnap: Uj-helyben, Putnakő, Uj-várat, Héthárson,
Berekszászt, Madon, Aszalon, Kó-halomban, Diosze-
gen, Alsó-Kubinban, Magyar-Barátban, Simegen, Né-
met-Ujvárat, Udvardon, Badban, Szógyénben, Iker-
várat, Gyekén, Bósfőrményen, Maros-Ujvárat, Fegy-
verneken, Sármafagon, Szoboszlón. *Nagy Hetfőn:*
Kiköllő-Várat, Gácztár alatt. *Nagy Kedden:* Banfi-
Hunyodon, Fejér-várat. *Nagy Csótörtökön:* Szántos,
Stropkón, Nyitrán, Keszteleen, Verebélyt, Aranyos-
Medgyesen, Sallóban, Csepregen, Váfaros-Naménbā,
Dragban. *Nagy Pénteken:* Szent Gothárdon. *Husvét*
Hetfőn: Olasziban, Daroczon. *Husvét Kedden:* Ba-
zinban. *Husvét után 1. Vas:* Tót-Ujhelybē, Kórmén-
ten, Vépben, Berethalomban. MAIUSBAN. *Husvét után*
2. Vasárnap: Sellyén, Verebélyt, Varanón, Németiben,
Modron, Uj-faluban. *Husvét után 4. Vasárnap:* Kni-
zen, Makfalván. *Husvét után 5. Vasárnap:* Homonán,
Badban, Büben, Jászón, Korponán, Szász-Kisden. *Al-*
dozó Csótörtökön: Szepes-Várallyán, Posonban, De-
retsken, Rosnón, Stropkon, Keszteleen, Kis-Várdában,
Vépben Eörmént, Bárfonon, Rosenberken, Eümegen,
Szerdahelyt, Egerfzegé, Szoboszlón. JUNIUSBAN. *Hus-*
vét után 5. Vas: Szepsibē, Sáros-Patakő, Szent Miklóft,
Magyar-Barádbá, Sallóbá, Szógyénbē, Papoczó, Liblón,
Etyeden, Bajomban, Csik-Szerdahelyt, Csepregen,
Pinkőft nap: Hanosfalvan, Karolyban, Trencsinben.
Galantán,

(H)(+)(H)

Gálantán, Gálgoczon, Pápan, Somlyón, Dioszegben, Karsznán, Csótörtökheyt, Apátiban, Perlakon, Sz. Maratonon, Regedében, Gyöngyösön, Váradon, Hethárfon. *Pünköft hetfőn*: Tapolesan, Nyeken, Bazinban, Boknyan. *Pünköft kedden*: Fogarast, Szász-Vároft, Banf. Hunyadon, Daroczon. *Pünköft szeredán*: Kis-Maria-ban. *Sz. Háromság, vagy Ludgárdus nap*: Eperjess, Körmenden, Mofoczon, Szent Gothárdon, Illye-falván, Kéreszturbá, Nyarhidon, Bethlenbē, Pápan, Moronán, Ecsedē. *Dioszegē. Ur nap*: Káfsán, Léván, Váribá, Rimaszetsbē, Nagy-Györbē, Szőbathelyē, Stropkő, Kesztele, Brásóban, Udvarhelyt, Lofon, Defen, Nyitrán. *Pünköft után 2. Vas*: Késmárkon, Maros-Vasarhelyt, Nagy-Banyan. *Pünköft után 3. Vas*: Zolyombá, Segesvárat, Nagy-Szombatban. *JULIUSBAN. Pünköft után 4. vagy Wilibald nap*: Kézdi-Vasarhelyt, Szent Agotán, Kükölő-várat. *DECEMBERBEN. 3. Advent*: Komjatibá, Badban. Szőgyenben, Sallóban. *4. Advent*: Korponán. *Karácson elött való Csótörtökön*: Aranyas-Medgyessē, Berenczen. *Szombaton*: Berthalomban.

NB: A nyotatásban eset fogyatkozási így vid végbe.

1. Sz. Háromság napja, melly ki-maradot, esik Pünköft után való első Vasárnap, úgy-mint 16. Juniusban. 2. Juniusnak 7-dik napján való Evangéliumban lévő 3-dik numerust számlál 4-diknek, és az negyedike 5-diknek, így mind az utánna következendő Evangéliumokban lévő numerusokat egész Adventig való Vasárnapig számlál egyel többnek; de az Evangéliumokat helyjén hagyjad.

KRO

(H)(1)(H)

RÖVID KRONIKA

A Z

MAGYAR-ORSZAGNAK EMLEKEZETES DOLGAIRUL.

HRISTUS Urunk születése után, 367. Esztendőben az Magyarok Scythiából Atillával ki-készülnek.

373. Az Tanais vizén által kelvén tíz-száz ezeren Európában jönnek.

380. A Magyarok Pannoniában le-telepednek. (tet.

441. Atilla Német, és más Országokat puszt.

460. Atilla sok győzedelmek után, Budán öröme első napján meghal.

461. Csába Atillának egyik Fia 15000.

Magyarral Scythiában visszamenne, az többi Erdélyben Székely Országban le-telepednek.

A

744. A

(H)(2)(H)

744. A Magyarok másodszor jönnek ki Magyar Országba hét Kapitány Zászlója alatt, az Atilla halála után, 303. Esztendővel, Constantinus Copronymus Császár dejében.

Item: Csak hamar az után Károlus Magnus az Magyarokra jöve; és Szent Mártonnak segítségével az Magyarokat meg-győzé, az Római Keresztyén Hitre téríté. Fejérvárat az B. Aszszonynak Szentegyházat építe, és abban Katholikus Papokat hagyta: de az után ismét pogányságba esének.

960. Geyza alatt ismét csak Római Keresztyénekké lésznek.

969. Esztergamban születék Szent István Király, kit Szent Albert Püspök az Keresztyén biiben szépen fel-nevele.

982. Szent István azokat kikellene támatlak vala az Keresztyén hitért, meg-győzvén Sz. Márton segítségével, az Szent Márton hegyén való.

(H)(3)(H)

való Egyháznak adá az egész Zeréség dezmáját.

983. Romába küldé, és Római Benedek Pápatúl Királyi nevet, és Coronát nyere: mert az melly Coronát a Pápa az Lengyel Királynak kén-szitet vala Istennek jelentéséből meg-hagyaték neki hogy az Magyar Királynak adná.

1001. Az Esztergami Ersekséget szerzé, Püspökségeket jószágokkal fel-tíztele, Bódog Aszszonyt Magyar Ország Patronájának fogadá, sok Szentegyházakat építe.

1034. Bódog Aszszony menybe vitele napján meg-hala, melly napot hogy az Magyar nemzet minakor meg-illene, az előt erőssé meg-parancsolta-vala.

Item. Péter Szent István nénnyének Fia Királyságra emelteték, de csak hamar le-vettek.

1040. Aba Szent István nénnyének a férje kegyetlenségérti Királyi-jzékéből le-tézetik Henricus Császár által.

E 2

1041.

(†)(4)(†)

1041. Péter ismét fel-vétetik, de végtére kegyetlenségéért meg-vakittatik, és utólyára meg-öletik, és, temettetik Pécsen.

1047. I. András Király IV. Geysa Attyafiától való Calvus Laszlónak Fia.

1050. I. Béla Andrásnak Attya-Fia Király V. három Esztendő múlva meg-hal, és temettetik Szegszárdon.

1063. I. Salamon Király VI. I. Andrásnak az Fia.

1074. I. Geysa Király VII. az Attya-Fiát Salamont harczon meg-győzi, és magát Királlyá teszi, három Esztendő múlva meg-hal, és temettetik Váczon.

1077. I. Szent László, I. Béla Fia, Király VIII. ki Horvát, Dalmátiát, és több Országokat Magyar Király birodalma alá hódította.

1080. Mikor vadászna, Szent László egy Angyal által meg-jelenti Isten neki, hogy Váradon Böl-

(†)(5)(†)

don Böldeg Aszszonnak emlékezetire Szentegyházat, és Várost építtene.

1095. Meg-hala, és mikor az ő testét Váradra vinnék, és alúnnának az kik viszik vala, a' szekér ő magátúl Váradig mène az Testel.

Item. Kálmán Király IX. Geysa-Fia kegyetlenül viseli a' Királyságot.

1116. II. István X. Király Kálmán-Fia hasonló az Attyához.

1131. II Vak Béla XI. Király Almus Fia ki Geysa Fia volt.

1141. II. Geysa Vak Béla Fia XII. Király 20. Esztendeig. Nitrai Püspökséget szerzé: és az Erdélyi Szászokat nagy Privilegiomokkal ajándékozta.

1146. Medgyes Erdélyben kezd épülni.

1150. Szász-Sebes Erdélyben építtetik.

1160. Nagy-Szeben-is Erdélybe kezd épülni.

1161. III. István XIII. Király II. Geysa Fia,

(†)(6)(†)

Ja Fia, Attya-Fiai miat félbe-is hagyván Uraságát regnál csak nem 12. Esztendeig.

1172. II. László XIV. Király, Vak Béla Fia, erő batalommal III. István életében hat hólnapig uralkodik.

1173. IV. István Vak Béla Fia köz Király XV. III. István idejében 5. hólnapig, uralkodik.

1174. III. Béla XVI. Király III. István Attya-Fia.

1187. Kolosvárt kezdik építeni.

1190. Imre III. Béla Fia XVII. Király. 9. Esztendeig regnál, temettetik Egerben.

Item: Segesvárt Erdélyben építik.

1200. Szász-Vároft Erdélyben építik.

1201. László Imre Fia, XVIII. Király 9. hólnapig.

1202. II. András a' ki Jerúsáleminek mondatik, III. Béla Király Fia, Szent Erőbet A'z-szongynak Attya. XIX. Magyar Király, 34. Esztendeig.

1203.

(†)(7)(†)

1203. Brassó Erdélyben kezd épülni.

1206. Besterház Erdélyben kezdik építeni.

1215. Kezdődik Magyar Országban az Első Remete Szent Pál Szerzeti az Esztergami Boldog Eusebius által.

1236. IV. Béla Király XX. András Fia regnál.

1239. Enyed Erdélyben épittetik.

1240. Az Tatárok rabolják Magyar Országot.

1244. Nagy-Szombat Várossa épittetik.

1245. Lőcse Várossa-is kezd épülni.

1276. V. István. XXI. Magyar Király IV. Béla Fia.

1278. IV. László XXII. Király. V. István Fia, ki a' att.

1285. A' Tatárok másodszor rabolják Magyar Országot.

1290. III. Velenczei András, XXIII. Király II.

E 4

(H)(8)(H)

rály II. András István Fiának a' László életében vétetik-fel.

Item: Cassa Várossa épittetik.

1300. Támad a' Török birodalom. I. Othomán alatt.

Item. Fogarast Erdélyben kezdik építeni.

1301. Venceszló köz Király XXIV. (más néven IV. Lászlónak nevezik) párt utések miatt Cseh-Országba Attyátul vissza vétetik.

1305. Otho Bavariai Herczeg köz Király XXV. regnál 30. Esztendeig, és László Erdélyi Vajdátul meg-fogatik, s' az Országból ki-űzetik.

1310. I. Károly Marcellus Károlynak a' Fia XXVI. Király regnál 32. Esztendeig.

1324. Ez Király Bártfa-Városát fundállya.

Item: Ez idő tájban él amaz hatalmas Mátyás Trencsinienfis, kitől Sétéig való tartomány, a' Vág mellet, Mátyás földének neveztetik.

1330. Az Tatárok Erdélyben két Esztendeig lak-

(H)(9)(H)

deig laknak, az után ki-verettetnek 1340. Számtalan Sáska nagy kárt tészek Magyar Országban.

1342. I. Lajos Károlynak a' Fia XXVII. Király 40. Esztendeig. Ez meg-hajtá az Erdélyi Szászokat, Moldvát, Havas-alfödet, és a' Sászokat, ki vereté a' Sidókat az Országból.

1346. Lajos Király Bóldog Afzszonytúl bárrittatván kevesed magával 800000. Törököt meg-győze. Jó teteménynek emlékezetire Czelen egy nagy Szentegyházat épite, melynek ajtaja felet, öreg márványköre ez vagyon írva: Ludovicus Rex Ungariæ, per Matrem misericordiæ victoriam Turcicam obtinuit.

1370. Lajos Király, Lengyel Országának Királyává választatik.

1382. Lajos halála után, Leánya Maria XXVIII. regnál 28 Esztendeig.

E s

1384.

(†)(10)(†)

1384. Károly a' ki kislek mondatott: A-
pulia Királya XXIX. köz Király Lajosnak
András Attya-Fiától való, öletik meg Budán.

1386. I. Sigmond IV. Károly Császárnak
a' Fia, Mária Lajos Leányának férje koronázta-
zik XXX. Királya.

1393. Bajazet Török Császár Nikápoly-
nál Sigmond Királyt a' Magyarokkal együtt
igen meg-veré. Sigmond Király a' tizen három
Városokat Szepesben zálogban veté a' Lengyel
Királynak.

Item: A' Török ki-út, a' Szeremi mezőre
melly első ki-útése volt Magyar Országba.

1394. Eperjes Városát kezdik kö-falla-
keríteni.

1401. Egy Blasko nevű Cseb alnökkül, to-
vaj társaival Nagy-Szombat Városát rablot-
ta, és meg-vette.

1404. Bosnát rabságba ejté Mehmet II.

1415

(†)(11)(†)

1415. Husz Jánost, Istentelen Eretneksé-
gért törvény-szerént, Vulcanusnak fel-szen-
telé a' Constantiai gyűlekezet.

1420. Husz János követet, tévelygésekért a'
Magyarok Moldvába szán-kivetternek.

1421. II. Anurrát VIII. Török Császár
Brasso tartományát Erdélyben pusztította, és
Brasso Városából az egész Tanácsot magával
el-viszi.

1422. Sigmond Császár nagy haddal me-
gyen Ziskára, de nem bir velle.

1430. A' Csebek Magyar Országban Vá-
rakat, és Városokat vésznek.

1431. Amurrát újobban pusztította tűz-
zel, vassal Brasso tartományát.

1437. Paraszt had támad Erdélyben.

Item: Amurrát Rác-Országban, Szen-
drő Várát Duna mellett meg-v vé.

1438. Albert Austriai Herczeg, Ersebeth
Sigmond

(†)(12)(†)

Sigmond Király Leányának férje XXXI. Király regnál.

1439. Meg-hal Görög dinnye ételbe.

1440. IV. László Albert Királynak holtán 21. Febr. születet Fia 2. hólnapi korában.

XXXII. Magyar Királya koronásztatik, és az Annyától szent koronával együtt Bécsbe Fridericus Császár oltalma alá vitetik. Azomban

Lengyel Ország Királyának László nevű Fia hivatztatik Magyar Ország Királyságra, honnét nagy őszve vesztések származtanak a Magyarok között: mellyeket látván Amurát Török Császár bellyeb lépét Magyar Ország határába minden félelem-nélkül. Lander Fejervárat Magyar Orzágnak mint egy kulcsát meg-ütötte, de holtónapi ostromlása után, semmitsem tehetvén nagy gyalázzattal Thraciába az Tél előtt költözött.

1441. Hunyadi János Erdélyi Vajdává tételik, ki Meiszet, Biket meg-veré Erdélyben Szent-

Imrénél

(†)(13)(†)

Imrénél az holott vesztet 2000. Magyar.

1443. Hunyadi János Nandor Fejervárról le-vága 3000. Törököt.

Item: Mátyás Király születik 24. Febr.

1445. V. László Albert Király Fia őt Esztendőös kicsin vólta miatt elégtelen lévén a Gubernálásra, Hunyadi János Magyar Országi Gubernátorrá tételik.

1448. Hunyadi János Despot arultatása által Rigo mezeyén meg-veretik 18. Octobris.

1452. V. László 1. Esztendőös korábā Bécsből Magyar Országba jöve; Hunyadi János le-teljeszi a Gubernátor tisztit.

1453. V. László Magyar Király XXXIII. Cseh-Országi Királya koronásztatik.

Item: Torda Erdélyben kezd épülni.

1454. Rácz-Ország II. Mahomet Török Császár által pusztittatik.

1456. Mahomet Török Császár Nandor Fejervá-

(H)(14)(H)

Fejérvárat meg-szállya : de Hunyadi, és Capifiranus János kardal, és könyörgéssel Ur színe változása napján meg-verik, és el-kergetik a Bácsbe viszik.

Pogányságot le-vágván 80000. Törököt, és elnyervén tőlük, 200. örög réz ágyut. Es mikor ugyan ottan betegségbe esett volna nem akarta hogy az ő házához vinne Capifiranus az Urat hanem az Boldog Aszfzony Templomába vitette magát az nagy beteg ember, és Miséet halgatván aldozék mindván hogy ő nem méltó, hogy az Urat hozzá vinnék.

Item: Azon boldog emlékezetű Hunyadi János nem csak Magyar Országának hanem az egész Európának erős Bátyája, oltalmazója, Török rettentő menyköve, sok győzedelmes cselekedetinek végső jutalmát viszi. (vágja)

Item: Hunyadi László a' Ciliai Groffot le-
1457. Hunyadi László, és Hunyadi, Mátyás az Ciliai Groffnak meg-öléséért tömlöczben vet-

tatnak

(H)(15)(H)

vetnek Budán, Lászlónak harmadnap múlva fejét vészik 24. Eszendős korában. Mátyást

Item. László Király-is Prágában meg-hal-
18. Eszendős korában.

1458. Hunyadi Mátyás 17. Esztendő kö-
rában Pesten XXXIV. Magyar Királyává-lásztatik, és szabadulásáért a' Magyarok Po-debrádinak fizetnek 50000. aranyat. Meg-váltja Fridericus Császártól Ország koronáját, és koronáztatik meg azzal, mellyet Frideric Császár 24. Esztendőig tartot vala.

1459. F. Gabriel Egri Püspök Cardinal a' Szent Ferencznek szerzetéből.

Item: Péter Vesprimi Püspök Cardinal.
1461. A' Törökpusztittya Váradot, és más helyeket.

1462. Bosznia a' Töröktől meg-véttetik, és annak utótsó Királya István elevenen meg-nyúztatik.

1470.

(H)(16)(H)

1470. Batori István Erdélyi Vajda Kínfi Pállal a' kenyér mezején 30000. Törököt vág-
le azból Magyarok 8000. veszének.

1480. Joannes Sixtus Esztergami Ersek, Cardinál.

1485. Bécsset Mátyás Király meg-veszi.

1489. Bakocz Erdődi Tamás Esztergami Ersek, Constantinápolyi Patriárcha, és Cardinál.

1490. 6. April. Magyar Országának ama Nagy Sándora I. Mátyás Király kitől minden fele ellenség felt: ki egy időbe a' Török Császárt a' Német Császárt, a' Légyeleket meg-verte, k Austriát, Silefiát, Morvát, Lusatiát, a' Magyaroknak meg-bóldoltatta, ki az Római Pápi-
stát sokat harczolt a' Cseh Husziták ellen, óltalmazta a' Római Fő Püspöknek méltóságát, és dicshiretes uraságának 33. Esztendeiben meghal Bécsben.

Item: Wlászló II. Cseh Királynak Albert Er

(H)(17)(H)

sebet Léányától való Fia koronáztatik XXXV. Magyar Királlyá. Halgató, és csaknem minden kérdésére Dobrsét vagy Benét felelt, azokáért Dobrsé Királynak is hivatik. Hal-meg 1516. és Nandor Fejervárat temettetik.

1508. II. Lajos, Wlászló Fia, két Esztendőskorában, még Attya életében koronáztatik Magyar Királlyá XXXVI.

1514. Az Oláh, és Moldova Ország Selim Török Császárnak adozni kezd.

1515. Wlászló Cseh, és Magyar Király meghal Budán.

1517. Luther Márton ki-nyilatkoztattya tévelygését, mikor a' Szent Indulgentiák ellen ir. Az honnan eddig az oráig minden háborúságnak csak nem az egész világon kezdete.

1521. Nandor Fejervárat meg-vevé Solymán Császár, és eggyik ágát le-törte a' Magyar koronának illy erős Vég-háznak meg-vételével.

F

1523.

1523. A Luterség bé-lepik Magyar Országba alattomban.

1526. Solymán Császár Magyar Országban ártit én erejét Lajos Királlyal szembe szálla Mohácsnál 29. August. és midőn a tanács Ura akarattya ellen, a köz legényeknek vakmerőség csak nem erővel reá doblotta volna a Király, hogy 25. ezere-d-magával 3. száz ezer emberrel szűbe mevéen, mind Király, mind Ország egy harczon vesze, és a Nemességnek színe farkas káoszára vetteté.

1527. A Magyar Királyságon kezdé veszekedni Zapolyai János Szepesi Groff, Ferdinánd Császárral; amaz Budán, emez Fejervárat Magyar Országai Királyságra koronáztatik.

1528. Ferdinánd, János Királyt Budán ki-űzi, de János Király Budát visszanyeri.

1529. Jánost ki Törökkel tartia, Solymán Török

Török Császár Bécset három száz ezere-d-magával meg-szálla 16. Septembris de Szégyennel el-mene alólla 15. Octobris.

1530. I. Ferdinánd Budát ismét meg-űszia; az nap fénye tellyeséggel el-űsz.

Item: Az Augustai Confessio Corpus Doctrinában Carolus V. Császár előtt az Imperium gyűlésében ki-adatott.

1532. Calvinus János Franczúz nemből, tevelgyését el-hinti.

Item: Szent Ignác de Lojola, Nemes Spanyol vitéz, Itentől job életre vezérletetvén, a Jevonák szerzetét fundállya: hogy tudni-illik új Sereg volna, melly a minap ki-fakadot Eretnek-ségek, és az Romai Anyaszentegyház ellenségei ellen vívőzkenék.

1535. Meg-bala János Király, és I. Ferdinánd bé-szálla Magyar Országba.

Ez idő alatt a Zapolyai kisdéd Fiának gondviselői

(H)(20)(H)
viselői Solymánhoz futának hogy kötése szerent
meg-öltalmazná Ferdinánd ellen.

1540. A' Jesuiták Rendi III. Pál Papától
confirmáltatik.

1541. 30. Augusztus, Solymán Buda mellé
Bálla, Ssep Söval János Király Fiát, és a' Fő Ura-
kat ki beszéllé táborba, és minek utánna eleikbe
rakogatta volna, hogy ő sem győz minden Esz-
tendőben ki-fáradni, és a' Magyarok sem elég-
ségesek a' Német ellen, azt akará hogy kezében
hadnák Budát, ő meg-őrzi; mint hogy az őltátul
fogva erőssen-is őrzi: a' Király Fiát pedig Er-
délybe igazitá.

1542. Esztergamot meg-vevé a' Török, a'
Ferdinánd Császártól, benne hagyot Spanyo-
loktól 10. Augusztus.

1545. Luther hallála előt Esztendővel Hel-
weciában Confessiot irának Calvinisták, és Tigur-
bā Tigurina Cōfessionak neve alát ki-nyomataták.
Primi

(H)(21)(H)
Primi Pétert meg-fogatá I. Ferdinánd Csá-
zár, és Uj helybē őt egész Eszendeig tartá rab-
ságban az után.

1550. Bécsben fogságban hala-meg. Ez leg-
Elsőben Kopácsi Jstván tul, és Sztarai Mihály-
tól meg-csalatván Luther után indula ennek
előtte 20. Esztendővel.

1551. Tömösvarát, és Szőlnokot a' Török
meg-veszi. Egret-is meg-szállá 10. Septembris,
de meg-tér állolla 13. Octobris

1559. A' Jesuiták Magyar Országba jönnek
Olahus Miklos Esztergami Ersek hívására:
Nagy Szombatban kezdik lakásukat.

Az után a' Calvinistaság lopá-bé magát leg-
először Petrovith Péter kezdé ezt Munkács Vá-
rában egy Kalmáncsi, avagy Sánta Márton ne-
vű Predikátorral nyilván hirdettetni.

1563. I. Maximilián választaték a' Ma-
gyar Királyságra XXXIX.

(†)(22)(†)

1565. Svendi Lázár iffjú János Királytól Tokajt, és Szakmárt el-nyeri: és osztán sok vá-
rakat meg-veszen.

Item: János Solymánhoz esék, és ő hogy márdeig nagy éhség tart.
Jánosnak küld segítséget, Bassaival Gyulát meg-
vére, 2. Julij.

Ugyan azon Esztendőben ő maga Solymán
Szigetet meg-szálla, és mikor a Vitéz Zrini
Miklós a régi igaz hitért, és szép házajáért em-
berül viézkedvén 30000. Törököt rontott vol-
na alatta, boszszában meg-dermede Solymán:
mind az által maga-is sokára el-sáradván, és
meg-sebesevén, az az 9-dik ostromon meg-öle-
tik a Vár-hidgán, és meg-vévék, az erős házat
a Törökök, Solymán halála után harmad nap-
pal 4. Septen bris.

Más Helveciai Confessiót szerzének, kit a
Felsőldi Calvinisták Detrecsiben 1567. Esz-
tendőben bé-vévének.

1570.

(†)(23)(†)

1570. Selym Solymánnak Fia Cyprúst a
Velenczésekűl el-nyeré. A Fekete ember hada
meg-veretik, Magyar Országban két Esztén-

1571. János V. jda meg-hal. Báthori István
Erdélyi Vajdává tétetik. Ruber János Cassai
Generális Kállo várát építteti.

1572. II. Rudolphus Magyar XL. Királ-
lya koronáztatik.

1574. III. Amuráth lín Török Császár:
és az Magyarokkal békeségben vála.

1576. Bathori István Lengyel Királya vá-
lasztetik. Es Báthori Christoph Erdélyi Vaj-
dává tétetik.

1577. Báthori István Erdélyben Fejérvá-
rat, s' Kolosvárat Jesuitáknak Collegiomat, és
Academiát fundál.

1579. An urath a Magyarokkal békeségben
lévén a Kazul ellen hadat indét.

F 4

1580

(H)(24)(H)

1580. Meg-jobbittatik az Augusztai vallás.
Liber Concordiában.

1581. Báthori Christoph Erdélyi Vajda meg-
hal. Sigmond a' Fia választatik helyében.

1582. A' XIII Gergely Pápa meg-jobit-
tya a' Kalendariumat.

1583. Géczy János Erdélyi Gubernátorra
választatik. Nagy éhség, és dög halál Erdélyben,
és Magyar Országban. (hal.)

1586. Báthori István Lengyel Király meg-

1589. Géczy János Erdélyi Gubernátor
meg-hal. Es Báthori Sigmond Erdélyi Fejede-
lemségre esküszik.

1590. Nagy föld indulás volt Béts, és Po-
son körül, Erdélyben-is Brassó táján olly volt
hogy a' harangok szót adtanak, és sok házak, és
bóltok le-romlottanak.

1591. Horváth Országot pusztította a' Bos-
nyai Bassa.

1593.

(H)(25)(H)

1593. Báthori Sigmond el-hajól a' Töröktől.
Item: Horváth Országban Kupa nevű folyó
viznél, nagy győzedelmet vésznek a' mitink Tö-
rökön. Palffy Miklós Landor fehér-Várnál 2005.
Törököt vág-le.

1584. Tűzzel vassal pusztította Magyar Or-
szágot a' Tatár.

Item: Szinán Bassa, Nagy-Győr Várát á-
rtatással meg-vészi.

1595. Esztergamtól Mansfeld Groff Víz,
a' hól fogva, vágva 1400. Törököt ejtven, Mat-
tyás Ausztriai Herczek jelenlétében meg-vészi.

Item: A' Jesuiták az Országtól Erdélybe
vissza hivattatnak. III. Mahomet, az Attya
után kezd uralkodni.

1596. Esztergamtól, Vácot, Hatvant a' Tö-
röktől vissza nyerik. Mahometh személye sze-
rent meg-szállá Egret, és hamar meg-vévé 13.
Oktobris. Az után egy néhány nappal, oda ér-
kezvén

kezvén Császáru az Felséges Maxumilián Hercege, Erdélyből a' Felséges Bathori Sigmund Keresztes mezejé 26. Octobris erős harczot tartának, most-is kétséges kijé volt a' diadalom.

1598. 20. Máij Győrt Istennek kiváltképpen való csudájára egy Pettardával visszanyerik a' Keresztyének. Báthori Sigmund, Rudolphus Császárnak ajánlja Erdélyt. ő maga Oppoliába megyen. Rudolphus Váradot elfoglallja. Báthori Sigmund ismét visszajő Sileziából, és az Erdélyiek-is melléje állanak, Váradot a' Török kéjában vija, Buda Várat-is Mátyás Hercege meg-szállotta vala, de a' nagyobbok, és vízek miatt el-kellettik alólla menni.

1599. Báthori Sigmund Erdélyt hagyá Bathori Andrásnak, ő maga Lengyel Országra megyen, az Felesége Erdélyből ki-küldetik, Mikály Vajda meg-veré Báthori András hadát 28. Octobris ő magát-is az Kardinalt meg-öle.

1600.

1600. Kanisát meg - vévé a' Török, 21. Febris. Básta György, Mihály Vajdát ki-üző Erdélyből. Ferdinándus Conzága Cassai Generális; ez leg első vitte-bé a' Jesuitákat Cassára.

1601. Az Erdélyiek Báthori Sigmundot Moldvából titkon ki-hozzák ismét Kolosvárra. Básta pedig meg-veri Sigmundot Koroszlónál 5. Auguszt. Sigmund ismét Moldvába megyen, és visszajő Törökkel Tatárral Novemberben. Básta kinszerittetik ki-jöni Szakmárra, az Törökök nagy rablást tesznek Erdélyben.

1602. Mikály Vajda meg-öletik. Báthori Sigmund Prágába méne. Básta meg-veré Székely Moysset Fejervárnál, Groff Belgiosa Cassai Generális.

1603. Székely Moyses Törökkel Tatárral foglallja Erdélyt. Végre meg-veretik Brassónál, Erdélybe nagy drágaság lön, Enyedre egy maga hűt agyon verte, és el-rombolván a' piacon dísznőbús gyanánt árulta. Egy meg-holt Ajzszenyembert,

ambert, maga Fia szagatta, és ötte egy felől, más felől az ebek. Egy Kolosvári kőből lisztet 100. forinton attak. A' Franczúz még a' cziganyok-n-is el-batalmazot, &c.

1604. Nadásdi Ferencz meg-hal Sár-Vár-át életének 57. Eszèdeibē. Achmet Mahomet Fia Török Császár lön. Bocskai támadása következik.

1605. Bocskai Fejedelemségre választatik. Rákoczi Sigmund Erdélyi Gubernátorra tétetik.

1606. Bocskai meg-békélik Rudolphus Császár-ral, és a' két Császár-közöt békeséget szer-vez 20. Esztendeig. Azon Esztendőnek vége-felē meg-betegedvén Casán hirtelen meg-hal 28. Decembris.

1607. Rákoczi Sigmund Erdélyi Fejedelemségre választatik.

1608. Mátyás Austriai Herczek Magyar Országi XLI. Királlyá koronáztatik. Báthori Gábor Erdélyi Fejedelemségre megyen.

1611.

1611. Báthori Gábor Szebenben be-men-ten lakosit kincsektől, fegyverektől meg-fosztva.

1612. Rudolphus Császár meg-hal 20. Jan.

1613. Báthori Gábor Erdélyből ki-jővén Váradra száll, és ott Velencze nevű útjában vélet-lenül meg-öletik 27. Octob. Bethlehē Gábor Erdélyi Fejedelemségre választatik.

Item: Groff Homonnai György a' Jesuitáknak Magyar Országban első Collegiumat fundállyá Homonnán.

1615. Groff Forgács Ferencz Cardinál, és Esztergami Ersek, visszáhozza Nagy-Szombatba a' Jesuitákat azon Esztendőben meg-hal.

1616. Thurzó György Palatinus meg-hal: és Forgács Sigmund választatik helyébe. Pázmány Péter Jesuvita, Esztergami Ersekké lön.

1618. II. Ferdinánd választatik XLII. Magyar Királlyá: őszszel nagy üstökös csillag-átatik.

1619.

(H)(30)(H)

1619. Mattyás Császár meg-hal Bécsben.
Bethlén Gábor Erdélyből nagy baddal jó Császár-
ra, 21. Septembris. Crispinus Marcust, Eszterga-
mi Canon kot, és más két tőkélletes életű Papok-
a J. suviták között Pongrácz Istvánt, és Grode-
ci us Menyhartot, midőn seimi fenyegető avagy
bitegető bejedekkel reá nem vehettek volna, hogy
a' közönséges Keresztyén hitet meg-tagadnák.
Kegyetlenséggel meg-öletik, és a' többit halva az
eggyiket pedig holt elevezen a' büdös arnyék-
székbe vetik.

1620. Erdélyben széllyel nagy földindulás
lön, Bethlén Gábor második rCsászárot ki-indulván
Besterce-Bányán tart Gyűlést. Groff Tompini
Poson-vára alatt meg-öletik. Váczot a' Török
meg-vészi.

1622. Groff Bucquoi Ujvárnál meg-öletik,
Forgács Sigmond Palatinus meg-hal, Turza
Staniszló succedál.

1622,

(H)(31)(H)

1622. Bethlén Gábor, II. Ferdinánd Csá-
zárral meg-békellik. Ozmánt Török Császárt
Isten meg-szegyenité a' Lengyelek által, és magok
a' Törökök meg-ölek Constantiná, olyban 18.
Máj.

1623. 19. Amurrátot az Ozmán öcsét kez-
dek a' Törökök uralni. Bethlén Gábor Erdélyből
ismég ki-jöven a' Tiszán által költözik Septemb.

1624. Békesség lön II. Ferdinánd, és Beth-
lén között Bécsben.

1625. Thurzó Staniszló Palatinus meg-
hal Esterházi Miklós választatik helyében.

1626. III. Ferdinánd az II. Ferdinánd Fia,
Attya életében Sopronban XLIII. Magyar Ki-
rályá koronáztatik.

1627. III. Ferdinánd Cseh Királyá koro-
náztatik.

1629. Bethlén Gábor Erdélyi Fejedeleme
meg-hal 16. Novemb. regnált 18. Esziendeig.
Ozmány Péter Cardinál léjzen.

1630.

(H)(32)(H)

1630. El-temettetik Bethlen 20. Januarij.
Item. A' Tekintetes, és Nagyságos I. Rákóczi György hívattatik az Erdélyi Fejedelemségre.

1632. Esterházi Miklós Palatinus egy nébány ezerezer magával felső Magyar Országban az Erdélyi Fejedelemmel való tractára megyen.

Item: Az Parasztok Cassa körül fel-támadnak.

163. Az ő Hadnagyk Császár Péter Cassán fel-négyeltetik.

1633. Erdélyben széllyel nagy dög-halál uralkodik Gróff Homonnai György születik, 8. Junij.

1635. Forgács Miklós Cassai Generalis meg-

1636. Rákóczi Pál meg-hal. Homonnai János a' Cassai Generaliságra választatik. III. Ferdinánd Romai Császárra lön. Pázmány Péter Cardinal a' Nagy Szombati Academiát fundállya,

1637.

(H)(33)(H)

1637. II. Ferdinánd Romai Császár meghal életének 58. Esztend. Magyar Királyságának 19. Pázmány Péter Cardinal mulik-ki e' világból Posomban. 19. Martij.

Item. Groff Thurzó Mihály meg-hal.

1639. Egesz Magyar Országban nagy drágaság vólt az felső Esztendőbeli szárazság miatt.

1640. Az Felséges Leopoldus Ignátius most Romai Császár, Magyar, és Cseh Ország Királya születik, 9. Junij. (Török)

1641. Nyitra Vármegyébe nagy rablást tévesen a

1642. Lippay György Esztergami Ersek-ségre választatik.

Item: Rákóczi György még Attya életében Erdélyi Fejedelemségre emeltetik.

1643. Nyári István Cassai Generalis meg-hal.

Item: 3. Febr. II. Rákóczi Györgynek, és Báthori Sophia menyeközői solénitása celebrálatik Gyula Fejérvárat.

G

1644.

(H)(34)(H)

1644. I. Rákoczi György Erdélyből nagy
haddal jő-ki. Nagy dög-balál grafsál Magyar
Országban.

Item: Rákoczi Ferencz ő Nagysága szü-
letik Januariushan.

1645. 11. Septemb. Groff Eszterházi Pa-
latinus, az Nagy-Szombati Jesuiták Templomá-
nak fundátora, Istenbē nyúg-szik-el életének 63.
Eszteud. Kezd a' Török had a' Velenczésekkel.

1646. 2. Octobris. Az Felséges Császár, I.
Rákoczi Györggyel Erdélyi Fejedelemmel meg-bé-
kellik, kinek hatalma alá-bocsát egy néhány Vár-
megyéket, és Várokat - is.

Item: Groff Dráskovics János. Posonban Pa-
latinussá választatik.

1647. Groff Vesseleni Ferencz Felső Ma-
gyar Ország Generálisává léssen. IV. Ferd-
nánd, Cseh-Ország Királya Posonban Magyar-
XLIV. Királya koronáztatik.

1648

(H)(35)(H)

1648. Dráskovics János Magyar Országi
Palatinus meg-hal. Item: I. Rákoczi György
Erdélyi Fejedeleme 11. Octobris meg-hal.

1649. Groff Pálffy Pál Posonban Palati-
nussá tétetik.

1650. Eperjest Nagy Ocláva tartatik. Az
Egri Cáptalom Császár-ra vitetik.

1651. Kis Komáromot a' Török erőssen vija,
de szégyenül méggyen-el állolla.

1652. Rákoczi Sigmond, I. Rákoczi György-
nek a' Fia meg-hal.

Item: 27. Augusti. Vezekénnél az Törökkel
való ütközetben Groff Eszterházi Pál, Ferencz,
Tahmás, és Gálffy ár sok fő-szolgákkal el-esnek.

1653. IV. Ferdinánd Magyar, és Cseh Or-
szág Királya 18. Junij Romai Királyságra ko-
ronáztatik Ratisbonában.

Item: Lippay György Esztergami Ersek-
ő Nagysága Trenčinben Jesuitáknak Novicátusá-

G 2

fundál:

(H)(36)(H)

fundál: és egyyzt Xaverius Sz. Ferencz nevére
Templomot, mellyet fel-is szentel maga 1657.

1654. 9. Jullij. IV. Ferdinánd, Romai, Ma-
gyar, és Cseh Ország Királya meg-hal Bécsben.

Item: Groff Pálfi Pál, Magyar Országi Pa-
latinus meg-hal.

1655. 15. Martij. Groff Vesseleni Ferencz
Posonban Magyar Országi Palatinussá válasz-
tatik. (jává tételik.)

Item: Groff Nádasdi Ferencz Ország Birá-

Item: I. Leopoldus III. Ferdinánd Császár
Fia, Magyar Ország XLV. Királya koronáz-
tatik 27. Junij.

Item: Christina Sueciai Királyné az igaz
Romai hitre tér.

Item: Lippay György Esztergami Ersek ő
Nagysága, Ország gyűlésében, minden Statusok-
nak Articulusok által való javallásából épiti Uj-
Várat, Magyar Országnek egyyik erősi Oszlopát.

Item

(H)(37)(H)

Item: Az Nagyságos Rákoczi Ferencz még
Attya életében az Erdélyi Statusoktól Fejedele-
ségre választatik.

1656. Kisdi Benedek Egri Püspök fundál
Cassán Academiát.

1657. 2. April. III. Ferdinánd Romai Csá-
szár Istenelesen e' világból ki-múlik Bécsben.

Item: Júliusban a' Lengyelek bé-esvén Mű-
kácsnál, Magyar Országban nagy károkat téssnek.

1658. 1. Leopoldus, Magyar, és Cseh-Or-
szági Király Romai Császárrá koronáztatik
Frankofurtumban 1. August.

Item: Tatárok, és Törökök pusztittják Er-
dély Országát. Item: Szelepcheny György ő
Nagysága Kolocsa Ersekké lön. Item: Sen-
gyei István ő Naga Vesprimi Püspökké tételik.

1659. Groff Homonnai György Felső Ma-
gyar Ország Generálissa lesz.

Item: Kisdy Benedek Egri Püspök meg-hal.

G 3

Páffy

Páffy Thamás ab Erdőd ő Nagysága succedál.

1660. A' Török el-égeti az Hajdu Várasokat, az Er-mellyékét, Sár-réte környékét, Szilágyságot, és szerte széllyel nagy rablást téssen.

Item: II. Rákóczi György Erdélyi Fejedelelem maga kevés számu Hadaival, Gyalu, s' Fenes között, sok számu Törökkel személtében harczolván, minek utánna maga kezével egy néhany Törököt vesztet volna, maga-is négy sebekben esik, és Varadra ki-j-vén, ugyan azon sebekben 7. Junij, semmi Pradikatori vigasztalást, és vacsorát né akarván, sok töredelmes sübbeli indulatok közt, ez árnyék világbul, jó reménységgel ki-múlik, sokaknak szívében maga kívánságát hagyván. 25. Junij. Canisa Magyar Országának, és Styriának felette való Törököknek leg-erősebb Vára, tellyességgel el-éget.

Item: 13. Julij. Ali Bassa meg-szállja Váradot, kinek két Bátyját porral fel-vettetőn, és a' ben-

és a' benne való kevés népet igen fogyatván, és erőtlenitvén, az meg-maradot kevés nép feladgya a' Várat néki, 27. Auguszt. mellyet a' Török békével ki-bocsátot, 200. terbelt szekeret a' magok házi partékájokból engedvén nékiek.

1661. Az Nagyságos Kemény János Erdélyi Fejedelemségre választatik.

Item: Szét-Jób Várat meg-vészi a' Török. Item: 3. Februar. Egy új üstökös Csillag látatott az égen, reggel 4. óra táiban, nap kelet felet felől. Sas, és Delphin csillagzattya alatt: melynek az földtől való magossága 77. millio Magyar mér-föld: az üstöke hosszúsága 258. millio mér-földnél nagyobb volt; az egész csillagnak nagy volta, és teherdeksége 223. million million millio, 14. nap tartot: végre a' Sas csillagzattjának a' közepin el-enyészet 17. Febrn.

24. April. Az Méltós. II. Rákóczi György Erdélyi Fejedelelem, nagy Fejedelmi pompával el-

temettetik Sáros - Patakon. Item : Barcsai-Arkos másod magával az Erdélyiektől megöltetik.

2. Julij. Groff Illesházi Gábor a' közönsége Keresztyén Romai hitre tér.

15. Augst. Az Méltóságos Erdélyi Fejedelem Aszszony Báthori Sophia Anna, Níhai Méltóságos II. Rákoczi György, Erdélyi Fejedelenek Oezvegye, édes Fiával Rákoczi Ferencz Györgyvel és Nagyságával, a' közönséges Keresztyén Romai igaz hitet nyilván vallyá, és 24. Octobr. az Confirmationnak avagy Bérnálásnak Szent Sacramentomát együtt fel-veszik; az Nagyságos Pálffy Thamás ab Erdőd, Egri Püspöknek kezéből:

Groff Zrini Miklos Horvát országi Bán, Canisa ellen, Kakot vize mellett, egy erőss Várat épít, mellyet Zrin-Ujvárnak nevez.

Item : Ali Bassa Kis Aszszony havában ismét sok hadakkal Erdélyre jöve, Kemény János Magyar

Magyar Országra ki-jöven; az ő Felsége hadait Groff Montecuculi General alatt be-víszí.

General Susa, Komáromi Táborból, egy néhány 1000. Némettel, és Esterházi János Győri Vice-Generális, Magyarokkal, Török földére ki-ítván, egy néhány Castelt csak hamar felvernek: némellyeket többül ki-égetnek. Nagy dög-balál uralkodik Török Országban.

9. Junij. Groff Homonnai György Cassai Generális meg-bal Ungvárat.

1662. Aldozó nap tájban, egész Magyar, Nemet, és Cseh Országban széllyel, az nagy hideg, és hó miatt a' szőlők igen el-vesznek.

Item : Posonban Ország gyűlés tartatik csak szintén az Ország meg-maradásárául.

Item . 23. Junij. Groff Veseleli Ferencz Magyar Országi Palatinus aureum vellust avagy az Arany Bérányt, I. LEOPOLDUS Császár, és Magyar Ország Királya ő Felsége kezé-

ből vészi, a' Posonyi Barátok Templomában, nagy pompával.

Item: 6. Auguszt. Magyar Országban az Késmárki hegyekről nagy hertelen ár-víz támad, melly miatt sok falu, és ember vész-el; a' mezőben mind gabonában, szénában lok karvállások esnek: az után Szepesben főképpen, és a' szomszéd Városokban nagy dög-halál következik.

1664. Januáriusnak hideg téli idejében az Máltóságos akkorbéli Horvát Országi Bán vitte Zrini Miklós, Német haddal együtt Török földere tizen-öt ezerevel magával, az Eszéki hidakhoz menvén, azokat többül ki-égeti, és Berzenczét, Babocsát, Pécsét, Segesdet meg-vészi.

A' Császár hada Kanisát meg-szállja, és egy néhány heti vruása után alolla el-niegyen. Azomban száma nélkül való sokasággal ki-jövén a' Török Zrin-Ujvárárt porrá téfzi.

Groff

Groff Rákoczi László, sok számu Kereszténységgel Várad alá menvén, Várofsát fel égetvén, maga dicséretelessen hazája szerelméjért, s' Nemzetéért vitézül ottan maradt.

Groff Lúza kevés ezer néppel Nyitrát, és Levát a' Töröktől vissz.á vészi: a' Mezőben-is Törökre ítúvén győzedelmessé egynehány ezerét annak el-veszti.

1. Auguszt. Groff Montecuculi fő Generálisága alatt levő Német, és Franczúz hadi néppel meg-ütközvén a' Török, sok ezer n'pe vesztésével diadalmasson vissza veretik Szét Gothárdnál. Ungyan akkor, a' Török husz Esztendőre való békeséget végez az Romai Császárral.

1665. I. LEOPOLD Császártól Leopold Ujvár a' Vág mellet kezd építtetni.

Az két hatalmas Császár Romai, és Török, derék követéseket egymáshoz küldvén, azt az el-vége-

el-végezet békefiséget, új szövetséggel bé-fejezik.

1666. Meltóságos Esztergami Ersek Lyp-
pai György 3. Janu. Posonban Istenessen meg-hal.
Helyében ugyan azon Ersekségre emeltetik az
Meltóságos Kolocsi Ersek Szelepcheny György.

Item: Szecseni György ő Naga Nyitrai Pü-
spök, és Cancellarius Kalocsi Ersek leszen.

Item: Tavasszal kezdvén négy egész hónapig
nagy közönséges szárazság, vala gyümölcsöknek
kerti, és mezei vetéseknek nagy kárával 23. Jun.
Nagy-Szombat Királyi Városában tűz támad-
ván, annak nagyobb részét meg-émesztette.

667. 27. Mart. Groff Vesseleni Ferencz, Ma-
gyar Orsági Palatin9 meg-hal Bestercze-Bányán

1668. A' Római Császár, és Koronás Ki-
rály ellen alattomban párt-ütések, és őszve es-
küvések indéttatnak.

1669. Candia a' Töröktől sok ostromlások
után, népének nagy kárával, a' Keresztények-
nek nagy

ek nagy szomorúságokra, meg-vészik.

1670. Az alattomi Császár ellenvaló párt-
ütések ki-nyilatkoztatnak, és a' Felső Magyar
Orsági indulások le-csendesíttetnek az Meltó-
ságos Groff Spork, Németek fő Generálissa által.

1671. Posonban Commissio vólt, melyben
meg-examinálták a' pártalkodókat. Sok Nemes-
sek árestáltattanak: Egy napon, és egy órában
Groff Nádasdi Ferencznek Bécsben, Zrini Pé-
ternek, Frangepan Ferencznek pedig Német-Uj-
helyben, és Bonis Ferencznek Posonban Fejeket
vettek 30. April.

1672. Sok Templomok az Eretnekségektől
isz-sza vétetnek. Az párt-ütő eretnekektől in-
ttatott Zurzavart, a' Felső Magyar Országban
erencesessen le-nyomják, az Meltóságos Groff
Eszterházi Pál, és Groff Generális Kopp.

1673. Margarita a' Felséges Római Csá-
zár szerelmes házastársa meg-hal Bécsben.

Item: Gréczen új Menyegzőt szolgáltatta a Felsőes Császár, a Méltóságos Tyroli Hercegnével, Claudia Felicitással.

1674. Kassáról, és több helyekről a prédikátorok ki-küldetnek, kik között sokan megérttek, sok tévelygések után meg-ismértén mind Luther, s mind Kalvinus tanításának ártalmasságát: némelyek pedig tévelygésekben meg-erősödven, mivel a párt-utókkal, és a Törökökkel czimboráltak, az Vég-helyeknek falai építésére rabul vettettek.

Item: Ezen prédikátorok ki-űzése után, az Farkasok szájából, az igaz Akolba több száz ezer Lélekűl tért vissza.

Item: Kassa Városának csak nem nagyobb része elég, és több száz Tonna puska-pornak felgyűllása miatt nem csak a Bástyák, de sok ép házak romlottanak, és Emberek holtanak meg.

Item: Erdélyben Bánfi Diénesnek Bethlen Várában fejét vészik.

Item:

Item: Magyar Országban minden Városokban Catholicus Magistratusok tétetnek-bé.

1675. A Felsőes Római Császár két jeles Victoriát tartot-meg az Francia Király ellen.

Az első harczon az híres Francziai Generális Thurenne el-vész. Es az második harcban Generális Kregui egész armadája meg-veretik.

Item: Az ő Felsőes népe Treviris Városát is ostrommal meg-vészi.

1676. 9. April. A Felsőes Római Császárné, Claudia Felicitas meg-hal.

Item: 12. Aprilis. Szepesben, és Liptószágban ki-mondhatatlan, és szokatlan nagy hó eset, melly miatt sok házaknak fedele romlot-le.

Item: Sok helyeken, Városokban, és Falokban, a tűz miatt nagy károk esnek.

1677. A Felsőes Római Császárnak harmadikszor való Menyegzői solemnitása tartatik Passaviában, a Felsőes Neuburgi, Leonora Ma-

ura - Magdolna-Theresia Herczegnével.

Item: Az Méltóságos Erdélyi Fejedelem
Rákóczi Ferencz Munkács Várában meg-hal.

Ite: Groff Pálffy Ferdinánd Egri Püspökhöz tétetik.

1678. 25. Julij. Az Római Császárnak ő
Felségének, Iffiu Ercz-Herczegje születik, Jo-
seph is-Jacobus-Joannes-Ignatius-Eustagius, kit
az Isten hosszú élette áldgyon-meg.

Item: Magyar Országban sokáig tartó nagy
szárazság, és szokatlan szörnyű nagy hőrsé-
gek, s' rettenetes menydörgések, és Menykövek-
nek átési vóltanak, kivált-képpen a' Mátyás
földén. Item: Sok helyeken az dög-bálal ura-
lodik, főképpé Léván, Nyitrán, és a Duna mellet

1679. Pálffy Thamas ő Nagysága Magyar Or-
szági Cancellarius ez világhul ki-múlik Bécsben.

Item: Ferdinandus Maria, Bawariai Herczeg
meg-hal Monachiumban.

